

יתר לחץ דם בישראל: שכיחות, אבחון וטיפול

כתיבה: יונת מייזל | אישור: שלי לוי, ראש צוות
תאריך: י"ח באייר תשפ"ו, 5 במאי 2026

סקירה

תוכן העניינים

1	תמצית	1
5	מבוא	5
7	1. שכיחות יתר לחץ דם בישראל	7
8	1.1 מספר המאובחנים עם יתר לחץ דם	8
11	1.2 חולים חדשים	11
11	2. אשפוזים ותמותה בגין יתר לחץ דם	11
12	2.1 אשפוזים בגין אבחנת יתר לחץ דם	12
13	2.2 מקרי תמותה בגין יתר לחץ דם	13
15	3. אבחון	15
15	3.1 בדיקות אבחון	15
16	3.2 בדיקות סקר	16
17	3.2.1 תיעוד מדידת לחץ דם בקרב בני 20-54	17
18	3.2.2 תיעוד מדידת לחץ דם בקרב בני 55-74	18
22	4. טיפול	22
23	4.1 טיפול תרופתי וטכנולוגיות	23
27	4.2 מרפאות לטיפול ביתר לחץ דם	27
28	5. כוח אדם לטיפול ביתר לחץ דם	28
30	5.1 מומחים בנפרולוגיה	30
32	5.2 אחיות בוגרות קורס על-בסיסי בנפרולוגיה	32

תמצית

מסמך זה נכתב לבקשת חברת הכנסת קטי קטרין שטרית והוא עוסק **בשכיחות יתר לחץ דם בישראל וכן בסוגיות באבחון ובטיפול במחלה זו.**

- **יתר לחץ דם (Hypertension) היא מחלה כרונית שבה הלחץ המופעל על ידי הדם על דפנות העורקים גבוה מהנורמה.** על-פי ההנחיות הקליניות לאבחנה, לטיפול ולאיזון יתר לחץ דם בישראל שפורסמו על ידי ההסתדרות הרפואית בישראל: ערכי לחץ דם מיטבי הם עד 120/80, ערכי לחץ דם תקין הם 80–120/84–129 וערכי לחץ דם גבולי הם 85–130/89–139. ערכי לחץ דם של 90/140 ויותר מוגדרים כיתר לחץ דם ויש שלוש דרגות של יתר לחץ דם.
- **יתר לחץ דם מכונה "הרוצח השקט" מכיוון שלרוב בשלביו המוקדמים הוא אינו מלווה בתסמינים, אך גורם נזק מתמשך לכלי הדם ולאיברים חיוניים ומהווה גורם סיכון למחלות שונות, כגון: שבץ מוחי, התקף לב ומחלת לב כלילית, אי-ספיקת לב, נזק לכליות, נזק לעיניים, מחלת כלי דם היקפית, דמנציה ופגיעה קוגניטיבית.**
- **ערכי לחץ הדם מושפעים ממגוון רחב של גורמים, ובהם תורשה, תזונה לא נאותה, השמנה, עישון, היעדר פעילות גופנית, לחץ וחרדה, צריכה מופרזת של חומרים ממריצים. היווצרות יתר לחץ דם בשל גורמים אלה מכונה יתר לחץ דם ראשוני, אולם ישנם גם מחלות ומצבים רפואיים כגון סוכרת, מחלת כליות, היצרות עורקים או חסימתם, מחלות הורמונליות ואוטואימוניות, גידולים, פעילות יתר של בלוטת התריס ודום נשימה בשינה, שעלולים להוות גורמי סיכון ליתר לחץ דם ובמקרה זה מדובר ב**יתר לחץ דם שניוני**, קרי יתר לחץ דם הנובע ממחלה אחרת. כמו כן, שכיחות יתר לחץ דם עולה עם הגיל, ולפי אתר משרד הבריאות, מגיל 65 ומעלה כ-60% מהנשים וכ-50% מהגברים מאובחנים עם יתר לחץ דם.**
- **לפי הערכות ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 היו ברחבי העולם 1.4 מיליארד איש בגילים 30–79 שסבלו מיתר לחץ דם (לעומת 650 מיליון בשנת 1990), שהם שליש מאוכלוסיית העולם בגילים אלה. מבין הסובלים מיתר לחץ דם ברחבי העולם כ-57% (כ-800 מיליון) מאובחנים וכ-45% (כ-630 מיליון) מטופלים.**
- **למשרד הבריאות אין נתונים על מספר הסובלים מיתר לחץ דם בישראל (מאובחנים או לא מאובחנים). המידע הקיים בידי המשרד מבוסס על סקרים תקופתיים שנערכו על ידי המרכז הלאומי לבקרת מחלות (המלב"ם) במשרד. בסקר KAP שנערך בשנים 2023–2024 בקרב האוכלוסייה הבוגרת בישראל נמצא ש-20% ממשתתפי הסקר דיווחו על הימצאות יתר לחץ (דיווח עצמי ודיווח על אבחנת רופא) עם הבדלים בשכיחות בקרב נשים (18%), לעומת השכיחות בקרב גברים (22%) והבדלים בשכיחות בקרב יהודים (21%) לעומת ערבים (18%). לא ברור עד כמה סקר זה משקף את שכיחות יתר לחץ דם בישראל בפועל. על פי נתוני ארגון הבריאות העולמי שהתמקדו בגילים 30–79, נכון לשנת 2024 כ-32% מבני 30–79 בישראל סבלו מיתר לחץ דם (1.4 מיליון איש).**
- **מנתונים שאסף מרכז המחקר והמידע של הכנסת מארבע קופות החולים עולה כי נכון לנובמבר-דצמבר 2025 היו בקופות החולים כ-1.3 מיליון מבוטחים בכל הגילים שאובחנו עם יתר לחץ דם, שהם כ-13% מסך המבוטחים בקופות החולים. רוב רובם (99.8%) של המאובחנים בארבע קופות החולים הם בגיל 18 ומעלה, ומאובחנים אלה מהווים 19.8% מתושבי ישראל בגיל 18 ומעלה. אשר לילדים, מנתוני קופות החולים עולה**

- שבישראל יש 2,465 ילדים עד גיל 18 המאובחנים עם יתר לחץ דם (0.2% מהמאובחנים בכל הגילים), שהם 0.078% מהילדים בישראל עד גיל 18. קרי, **בישראל יש 19,809 מאובחנים בני 18 ומעלה ל-100,000 בני 18 ומעלה, ו-78 ילדים מאובחנים ל-100,000 ילדים**. יותר ממחצית מהמבוטחים המאובחנים עם יתר לחץ דם בשלוש קופות הם נשים (52% בכלית ו-51% במכבי ובלאומית), לעומת זאת במאוחדת רוב המאובחנים הם גברים (51%).
- ממשרד הבריאות נמסר כי אין בידיו נתונים שיכולים להצביע על תת-אבחון של יתר לחץ דם בישראל, עם זאת, לדבריו, אפשר להניח שקיים תת-אבחון ואיגוד רופאי בריאות הציבור בישראל סבור שקיים תת-אבחון של יתר לחץ דם כיוון שיתר לחץ דם הוא מצב שלרוב אינו מלווה בתסמינים. מנגד, מלאומית שירותי בריאות נמסר כי להערכתם יש בישראל אבחון יתר של יתר לחץ דם.
 - בשנים 2024-2020 היו בכל ארבע קופות החולים בין 72,498 (בשנת 2020) ל-79,320 (בשנת 2022) מאובחנים חדשים עם יתר לחץ דם, וכמעט כולם בגיל 18 ויותר (99.5%)**. עם זאת, מספר החולים החדשים עד גיל 18 בכל ארבע קופות החולים עלה מ-320 מבוטחים בשנת 2020 ל-493 מבוטחים בשנת 2024, כלומר עלייה של 54%. לדברי האיגוד לרפואת משפחה, יתר לחץ דם בילדים צפוי לעלות ככל שתופעת השמנת היתר מתרחבת, משום ששתי התופעות קשורות ישירות להרגלי תזונה לא בריאים, שכן צריכת מזון אולטרה-מעובד והרגלי חיים יושבניים מגבירים את הסיכון.
 - בשנים 2023-2018 נרשמו בישראל בכל שנה בין 5,943 ל-7,593 אשפוזים בגין אבחנת יתר לחץ דם**, רובם המוחלט בגין יתר לחץ דם ראשוני (Essential hypertension) – 96%-97%. יש לציין כי נוסף על אשפוזים אלה ישנם אשפוזים שבהם האבחנה שבגינה אושפז החולה אינה יתר לחץ דם, אולם יתר לחץ דם היווה אחד מגורמי הסיכון לתחלואה שבגינה אושפז. למשל, מבין החולים שבשנת 2023 אושפזו בישראל עם אבחנה פעילה של שבץ מוחי או אירוע מוחי חולף, 58% סבלו מיתר לחץ דם.
 - לפי ארגון הבריאות העולמי (WHO), יתר לחץ דם הוא אחד הגורמים המרכזיים לתמותה מוקדמת ברחבי העולם**. בישראל, בשנים 2022-2020 היו בין 768 ל-981 פטירות מיתר לחץ דם כסיבת מוות יסודית, שהן כ-2% מסך הפטירות בישראל בכל אחת משנים אלה. לפי משרד הבריאות, לא היו מקרי מוות מיתר לחץ דם עד גיל 18. **שיעור הפטירות מיתר לחץ דם המתוקנן לגיל בשנים אלה היה בין 7.5 מקרים ל-100,000 נפש בשנת 2020 ל-8.9 מקרים ל-100,000 נפש בשנת 2022**. לפי משרד הבריאות, **בשיעור הפטירות המתוקנן לגיל, בשנת 2022 דורג יתר לחץ דם (8.9 ל-100,000 נפש) כסיבת התמותה ה-12**. עם זאת, בקרב גברים מדובר בסיבת המוות ה-13 בגודלה (8.0 פטירות ל-100,000 גברים), ואילו בקרב נשים בסיבת המוות העשירית (9.3 פטירות ל-100,000 נשים). נכון לשנת 2022 שיעור הפטירות מיתר לחץ דם בישראל המתוקנן לגיל בהתבסס על אוכלוסיית התקן האירופית החדשה (European standard population) המשמשת את ה-Eurostat, היה גבוה פי 1.8 מהשיעור ב-15 מדינות מערב אירופה.
 - נוסף על יתר לחץ דם כסיבת מוות יסודית ישנן כאמור גם פטירות שבהן יתר לחץ דם לא הייתה סיבת המוות היסודית, אך הייתה אחת מהמחלות או המצבים שצוינו בהודעת הפטירה (כלומר סיבות מרובות או תורמות). **מדירוג יתר לחץ דם בסיבות המוות המרובות עולה שבשנת 2022 יתר לחץ דם דורג כסיבת המוות השלישית בגודלה**. שיעור פטירות מיתר לחץ דם לפי סיבות מרובות המתוקנן לגיל היה 79.4 ל-100,000 תושבים:

בקרב גברים – 84.3 פטירות ל-100,000 גברים, בקרב נשים – 74.2 פטירות ל-100,000 נשים. לכך יש להוסיף כי לפי דוח ארגון הבריאות העולמי, כ-22% מהפטירות בישראל בשנת 2021 היו בשל מחלות לב וכלי דם – 11,650 פטירות - וכמחציתן (49%) היו בשל מחלות לב וכלי דם שניתן ליחס ללחץ דם גבוה.

- לאבחון מוקדם של יתר לחץ דם ולקבלת טיפול מתאים יש חשיבות רבה במניעת סיבוכים ונזק לאיברים חיוניים. על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 כ-32% מבני 30-79 עם יתר לחץ דם בישראל לא היו מאובחנים. אבחון המחלה נעשה באמצעות מדידת לחץ דם בעזרת מכשיר מדידה (מד לחץ דם) – דיגיטלי או אנלוגי. בישראל, **תיעוד מדידת לחץ הדם נכלל בתוכניות הלאומית למדדי איכות**. מהממצאים של התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה עולה כי **בשנים 2016-2024 שיעור המבוטחים בני 20-54 שעבורם קיים תיעוד למדידת לחץ דם לפחות פעם אחת בחמש שנים האחרונות מתוך סך מבוטחי הקופות נמצא במגמת ירידה: מכ-93% בשנת 2016 לכ-85% בשנת 2024**. עוד עולה מהממצאים כי **נכון לשנת 2024 ל-74% מבני 55-74 היה תיעוד של מדידת לחץ דם בשנה זו, לעומת ל-81.2% בשנת 2019**.
- משיחות עם האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, עם איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל ועם האיגוד הישראלי לרופאת המשפחה עלה כי **כיום המודעות הציבורית ליתר לחץ דם אינה מספקת ומידת המודעות ליתר לחץ דם משתנה בין קבוצות אוכלוסייה, שכן אוכלוסיות מוחלשות נוטות להיות פחות מודעות למחלה ולהשלכותיה, בעוד שבקרב אוכלוסיות בעלות מעמד חברתי-כלכלי גבוה קיימת לרוב מודעות רחבה יותר**. לפי האיגוד לנפרולוגיה ומכבי שירותי בריאות, דרושה תוכנית לאומית למניעה ולטיפול ביתר לחץ דם. מנגד, מהאיגוד לרופאת המשפחה נמסר כי ייתכן שאין צורך בתוכנית לאומית ייעודית ליתר לחץ דם, אלא בתוכנית לאומית רחבה יותר לקידום אורח חיים בריא, שתתמקד במניעת מחלות כרוניות שונות – ובהן סוכרת, יתר לחץ דם, השמנת יתר ועוד. משרד הבריאות לא השיב על שאלתנו האם יש צורך בתוכנית לאומית לטיפול ביתר לחץ דם וציין כי "לדעת גורמים מקצועיים במשרד, לא קיים פער של ידע או כלים לטיפול ביתר לחץ דם".
- **טיפול ביתר לחץ דם נעשה על ידי שינוי אורחות חיים וטיפול תרופתי לפי צורך**. משיחות עם האיגוד לרפואת המשפחה ואיגוד רופאי בריאות הציבור עולה כי **טיפול ביתר לחץ דם באמצעות שינוי אורחות חיים הוא יעיל ותורם לשיפור הבריאות הכללית, אך ההתמדה בו מאתגרת**. מהאיגוד לרפואת המשפחה נמסר כי בישראל קיים סל תרופות רחב ויעיל לטיפול ביתר לחץ דם. לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 שיעור בני 30-79 עם יתר לחץ דם בישראל שקיבלו טיפול תרופתי במחלה זו היה 58%, אולם כשבוחנים נתון זה מתוך המאובחנים לפי נתוני הארגון אזי שיעור מקבלי הטיפול עומד על כ-85% מהמאובחנים.
- **לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי שהתמקדו בבני 30-79 שסבלו מיתר לחץ דם עולה ש-31% מבני 30-79 עם יתר לחץ דם בישראל בשנת 2024 היו מאוזנים, לעומת כ-23% במוצע בעולם**. מתוך המאובחנים בני 30-79, 45% היו מאוזנים, כלומר יותר ממחצית מהמאובחנים לא מאוזנים. כאמור בתוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה נכלל מדד באשר ללחץ דם המתייחס לתיעוד מדידת לחץ דם פעם אחת לפחות בחמש השנים האחרונות בקרב מטופלים בני 20-54 ופעם אחת בשנת המדד בקרב בני 55-74, **נשאלת השאלה האם זהו מדד האיכות היחיד שבו יש להתמקד בהקשר של לחץ דם, והאם נוסף על תיעוד ביצוע בדיקות מדידה יש צורך במדדי איכות הקשורים לטיפול ביתר לחץ דם? האיגוד לנפרולוגיה סבור שיש צורך בהטמעת מדדי איכות אפקטיביים שיבחנו את רמת האבחון, הטיפול והאיזון של יתר לחץ דם**. נציין כי אחת

מההמלצות של ארגון הבריאות העולמי בהתמודדות עם יתר לחץ דם היא לנטר מגמות ולהעריך התקדמות באיזון של יתר לחץ דם באמצעות חיזוק מערכות המידע במערכת הבריאות, בין השאר, הוא ממליץ לקבוע יעדים לאומיים מוגדרים-זמן לאיזון יתר לחץ דם תוך חתירה ליעד לפיו לכל הפחות 50% מהסובלים מיתר לחץ דם יהיו מאוזנים, ולבחון את ההתקדמות באופן שקוף.

- בנובמבר 2025 היו תשעה בתי חולים שברישיונם נרשמו מרפאות ייעודיות ליתר לחץ דם:** המרכז הרפואי צפון (פורייה) בטבריה, המשפחה הקדושה בנצרת, רמב"ם בחיפה, מאיר בכפר סבא, מרכז רפואי הרצליה בהרצליה, שיבא ברמת גן, הדסה הר הצופים בירושלים, אסותא באשדוד וסורוקה בבאר שבע. בידי משרד הבריאות אין מידע על מרפאות יתר לחץ דם בקהילה, ומתשובות הקופות עולה כי אין מרפאות מסוג זה בקהילה.
- טיפול ביתר לחץ דם נעשה בעיקר על ידי רופאי משפחה, לצד פנימאים, קרדיולוגים ואנדוקרינולוגים, ובמקרים שבהם לא הושג איזון ביתר לחץ הדם המטופל יופנה למומחה בנפרולוגיה המתמקד באבחון וטיפול במחלת כליות או למומחה בקרדיולוגיה, באנדוקרינולוגיה או ברפואת משפחה שהשלים **השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם המוכרת על ידי המועצה המדעית בהסתדרות הרפואית בישראל**. כיום ישנם שבעה בתי חולים ושתי קופות חולים המוכרים לביצוע השתלמות זו ונכון **לנובמבר 2025 היו בישראל חמישה רופאים בוגרי השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם ורופא אחד היה בשלבי ההשתלמות**. לפי יו"ר האיגוד לנפרולוגיה, מספר בוגרי ההשתלמות ביתר לחץ דם בישראל אינו מספק, ולדבריו, בהערכה גסה יש צורך בכ-40-50 נפרולוגים או רופאי לחץ דם נוספים בישראל.
- האיגוד לנפרולוגיה סבור כי יש צורך בהכשרות ייעודיות לרופאי משפחה המטפלים במקרים רבים של יתר לחץ דם. מהאיגוד לרפואת המשפחה נמסר כי **רופאי המשפחה מתמודדים עם עומס משמעותי בטיפול ביתר לחץ דם**, שכן, לדבריו, טיפול ביתר לחץ דם כמו במחלה כרונית אחרת מצריך שיחות חוזרות עם מטופלים כדי לחזק את חשיבות ההתמדה בטיפול, ביצוע הבדיקות והגעה למעקב – תהליך חינוכי מתמשך שאינו מסתיים בביקור אחד. זאת לצד התאמת טיפול תרופתי ומינונים ובחינת השלכות הטיפול, פעולות שמחייבות חשיבה מקצועית ודורשות זמן רב – משאב שחסר במיוחד ברפואה הראשונית.
- בשנת 2024 היו בישראל 316 בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה, מהם 212 עד גיל 67, כלומר כשליש מבעלי תעודות מומחה בתחום זה הם מעל גיל הפרישה**. שיעור בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה עד גיל 67 בישראל היה 0.021 ל-1,000 נפש. **מהאיגוד לנפרולוגיה נמסר כי יש צורך במומחים נוספים בתחום נפרולוגיה וגם בתקנים נוספים לנפרולוגים**. האיגוד קורא להרחיב את שירות הנפרולוגים בקהילה, לבחון הקמת מרפאות לחץ דם ייעודיות בקהילה וכן אפשרות של יעוץ מרופא לרופא בנושא לחץ דם. לדעת האיגוד, בבית חולים יש לנהל מקרים יוצאי דופן ומורכבים במיוחד. משרד הבריאות מסר לנו כי המשרד מקדם התמחויות של רופאים בקהילה לצורך הרחבת השירותים הניתנים על ידם, בין השאר, הרחבת התמחות על בנפרולוגיה ובכירורגית כלי דם.
- בשנת 2023 היו בישראל 1,887 אחים ואחיות בוגרי קורס על בסיסי בנפרולוגיה, 86% מהם עד גיל 67 (0.165 ל-1,000 נפש). בשנת 2023 הונפקו 85 רישיונות חדשים לבוגרי קורס על בסיסי בנפרולוגיה. מהאיגוד לנפרולוגיה נמסר כי הרוב המכריע של האחים והאחיות בנפרולוגיה עובדים בדיאליזה ולא נותנים מענה ליתר לחץ דם.

מבוא

תפקודם התקין של האיברים בגוף מצריך חמצן וחומרים אחרים המסופקים על ידי הדם. הלב משמש כמשאבה המזרימה את הדם אל רקמות הגוף השונות והתכווצותו היא היוצרת את הלחץ המניע את הדם לזרום בעורקים ובוורידים. כאשר הלב מתכווץ ומזרים דם לרקמות ולתאי הגוף, הדם מפעיל על דפנות העורקים לחץ גבוה המכונה **לחץ סיסטולי** (הערך הגבוה במדידת לחץ הדם), וכאשר שריר הלב רפוי ומתרחב הדם מפעיל על העורקים לחץ נמוך יותר המכונה **לחץ דיאסטולי** (הערך הנמוך במדידת לחץ הדם). לחץ הדם בגוף נמדד ביחידות המכונות מילימטרי כספית (ממ"כ).¹

יתר לחץ דם (Hypertension) היא מחלה כרונית שבה הלחץ המופעל על ידי הדם על דפנות העורקים גבוה מהנורמה. בלוח 1 מוצגים ערכי לחץ הדם המיטבי, התקין והגבולי לצד שלוש דרגות של יתר לחץ דם, על פי ההנחיות הקליניות לאבחנה, לטיפול ולאיוון יתר לחץ דם בישראל שפורסמו על ידי ההסתדרות הרפואית בישראל (להלן: ההנחיות הקליניות):²

לוח 1: דרגות לחץ דם בקרב בני 18 ומעלה לפי ההנחיות הקליניות לאבחנה, לטיפול ולאיוון יתר לחץ דם שפורסמו על ידי ההסתדרות הרפואית בישראל³

דרגה	סיסטולי (בממ"כ)	דיאסטולי (בממ"כ)
מיטבי	עד 120	ו- עד 80
תקין	129-120	או/ו 84-80
גבולי	139-130	או/ו 89-85
יתר לחץ דם דרגה 1	159-140	או/ו 99-90
יתר לחץ דם דרגה 2	179-160	או/ו 109-100
יתר לחץ דם דרגה 3	180 ויותר	או/ו 110 ויותר

באשר לילדים, ההנחיות הקליניות מפרטות שתי גישות עיקריות: לפי ההנחיות האמריקניות, בקרב ילדים עד גיל 13 ערכי לחץ הדם עד האחוזון ה-90 נחשבים תקינים, ואילו בגיל 13 ומעלה הערכים התקינים הם מתחת ל-120/80. לפי ההנחיות האירופאיות, בקרב ילדים עד גיל 16 ערכי לחץ דם עד האחוזון ה-90 נחשבים תקינים, ואילו בגיל 16 ומעלה הערכים התקינים הם מתחת ל-130/85. עם זאת, לפי ההנחיות הקליניות של ההסתדרות הרפואית בישראל, עבור בני 13-18 מומלץ להשתמש בערכים המקובלים בבוגרים עבור לחץ דם "תקין", "גבולי", "יתר לחץ דם

¹ שירותי בריאות כללית, [לחץ דם גבוה ולחץ דם תקין](#), עדכון: 27 בינואר 2025; מרכז רפואי שיבא תל השומר, [יתר לחץ דם](#), כניסה: 16 בספטמבר 2025.

² ההסתדרות הרפואית בישראל, [יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיוון](#), כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם [במבוגרים ובילדים – 2019](#), ינואר 2019.

³ שם.

יתר לחץ דם
(Hypertension)
היא מחלה כרונית
שבה הלחץ המופעל
על ידי הדם על דפנות
העורקים גבוה
מהנורמה

דרגה 1" ו"יתר לחץ דם דרגה 2".⁴ נציין כי **ערכי לחץ דם 90/60 ומטה מעידים על לחץ דם נמוך**,⁵ אך מסמך זה אינו עוסק בכך.

יתר לחץ דם מכונה "הרוצח השקט" מכיוון שלרוב בשלביו המוקדמים הוא אינו מלווה בתסמינים, אך גורם נזק מתמשך לכלי הדם ולאיברים חיוניים ומהווה גורם סיכון למחלות שונות, כגון: שבץ מוחי (Stroke) כיוון שלחץ דם גבוה מגביר את הסיכון לקרישי דם או לקרע בכלי דם במוח; התקף לב (Heart Attack) ומחלת לב כלילית כיוון שיתר לחץ דם מעמיס על הלב ופוגע בעורקים הכליליים ובכך מגביר את הסיכון להיווצרות טרשת עורקים, תעוקת חזה והתקף לב; אי ספיקת לב (Heart Failure) כיוון שהלב נאלץ לעבוד קשה יותר כדי לשאוב דם כנגד לחץ גבוה, ולכן הוא עלול להיחלש ולהוביל לאי ספיקת לב; נזק לכליות (Kidney Damage) כיוון שיתר לחץ דם עלול לפגוע בכלי הדם הקטנים בכליות ולגרום למחלת כליה כרונית ולאי ספיקת כליות; נזק לעיניים (Eye Damage) כיוון שלחץ דם גבוה עלול לפגוע בכלי הדם ברשתית העין ולגרום לבעיות ראייה ואף לעיוורון; מחלת כלי דם היקפית (Peripheral Artery Disease) בשל פגיעה בכלי הדם בגפיים, ובעיקר ברגליים; דמנציה ופגיעה קוגניטיבית שכן מחקרים מצביעים על קשר בין יתר לחץ דם לסיכון מוגבר לירידה קוגניטיבית ולדמנציה.⁶

ערכי לחץ הדם מושפעים ממגוון רחב של גורמים, ובהם תורשה, תזונה לא נאותה, השמנה, עישון, היעדר פעילות גופנית, לחץ וחרדה, צריכה מופרזת של חומרים ממריצים, לדוגמה משקאות המכילים קפאין, צריכת סמים ממריצים, צריכת אלכוהול וכן נטילה ממושכת של תרופות מסוג נוגדי דלקת. היווצרות יתר לחץ דם בשל גורמים אלה מכונה **יתר לחץ דם ראשוני**, אולם ישנם גם מחלות ומצבים רפואיים כגון סוכרת, מחלת כליות, היצרות עורקים או חסימתם, מחלות הורמונליות ואוטואימוניות, גידולים, פעילות יתר של בלוטת התריס ודום נשימה בשינה, שעלולים להוות גורמי סיכון ליתר לחץ דם ובמקרה זה מדובר ב**יתר לחץ דם שניוני**, קרי יתר לחץ דם הנובע ממחלה אחרת.⁷ בהקשר זה נציין כי נמצא קשר סיבתי-רפואי בין פוסט-טראומה לבין שבע מחלות כרוניות שכיחות, ובהן יתר לחץ דם – ממצא המצביע על פוסט-טראומה כגורם סיכון נוסף להתפתחות המחלה.⁸

שכיחות יתר לחץ דם עולה עם **הגיל**, וזאת בשל שינויים בעורקים, כגון התקשחות העורקים ואובדן גמישותם. עם זאת, שמירה על אורח חיים בריא יכולה לסייע בשמירה על ערכי לחץ דם תקינים גם בגיל מבוגר. אשר לשכיחות לפי **מגדר**, באופן כללי, לפני גיל המעבר, לנשים יש לרוב ערכי לחץ דם מעט נמוכים יותר מגברים באותה קבוצת גיל, אולם לאחר גיל המעבר, ערכי לחץ

⁴ ההסתדרות הרפואית בישראל, [יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיזון. כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם במבוגרים ובילדים – 2019](#), ינואר 2019.

⁵ שירותי בריאות כללית, [לחץ דם נמוך](#), עדכון: 12 ביולי 2020.

⁶ המרכז הרפואי האוניברסיטאי הדסה, [לחץ דם תקין – המדריך המלא לפי גיל, מגדר ומצב בריאותי](#), כניסה: 13 באפריל 2026.

⁷ מרכז רפואי שיבא תל השומר, [יתר לחץ דם](#), כניסה: 16 בספטמבר 2025.

⁸ משרד הביטחון, אגף השיקום, [הכרה תקדימית בקשר בין פוסט טראומה לשבע מחלות כרוניות](#), 8 ביוני 2025.

יתר לחץ דם מכונה "הרוצח השקט" מכיוון שלרוב בשלביו המוקדמים הוא אינו מלווה בתסמינים, אך גורם נזק מתמשך לכלי הדם ולאיברים חיוניים ומהווה גורם סיכון למחלות שונות

ערכי לחץ הדם מושפעים ממגוון רחב של גורמים, ובהם תורשה, תזונה לא נאותה, השמנה, עישון, היעדר פעילות גופנית, לחץ וחרדה, צריכה מופרזת של חומרים ממריצים. היווצרות יתר לחץ דם בשל גורמים אלה מכונה יתר לחץ דם ראשוני. יתר לחץ דם שניוני הוא יתר לחץ דם הנובע ממחלה אחרת

שכיחות יתר לחץ דם עולה עם הגיל

לפי הערכות ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 היו ברחבי העולם 1.4 מיליארד איש בגילים 30–79 שסבלו מיתר לחץ דם (לעומת 650 מיליון בשנת 1990), שהם שליש מאוכלוסיית העולם בגילים אלה

הדם של נשים עשויים לעלות ולהיות דומים או אף גבוהים יותר מאלה של גברים באותו גיל.⁹ לפי אתר משרד הבריאות, מגיל 65 ומעלה כ-60% מהנשים וכ-50% מהגברים מאובחנים עם יתר לחץ דם.¹⁰

אבחון יתר לחץ דם נעשה על-ידי מדידה באמצעות מד לחץ דם והטיפול כולל שינוי באורחות החיים ובמידת הצורך קבלת טיפול תרופתי.

לפי הערכות ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 היו ברחבי העולם 1.4 מיליארד איש בגילים 30–79 שסבלו מיתר לחץ דם (לעומת 650 מיליון בשנת 1990), שהם שליש מאוכלוסיית העולם בגילים אלה. מבין הסובלים מיתר לחץ דם ברחבי העולם כ-57% (כ-800 מיליון) מאובחנים וכ-45% (כ-630 מיליון) מטופלים,¹¹ קרי שיעור גבוה של הסובלים מיתר לחץ דם ברחבי העולם אינו מאובחן ורוב החולים אינם מטופלים.

במסמך זה מוצגים נתונים על שכיחות יתר לחץ דם בישראל, על מספר המאובחנים החדשים עם יתר לחץ דם ועל אשפוז ותמותה בגינו. כמו כן, נדונות בו סוגיות באבחון ובטיפול ביתר לחץ דם וכן בהיקף המרפאות ובכוח האדם העומדים לרשות המאובחנים.

1. שכיחות יתר לחץ דם בישראל

למשרד הבריאות אין נתונים על מספר הסובלים מיתר לחץ דם בישראל (מאובחנים או לא מאובחנים), שכן, לדבריו, אין בישראל רישום לאומי למחלה זו. המידע הקיים בידי משרד הבריאות מבוסס על סקרים תקופתיים שנערכו על ידי המרכז הלאומי לבקרת מחלות (המלב"ם) במשרד ולדברי המשרד, הסקרים נערכים בקרב בני 18 או 21 ומעלה ומבוססים על דיווח עצמי של הנשאלים. משרד הבריאות מסר למרכז המחקר והמידע של הכנסת כי בסקר KAP שנערך בשנים 2023–2024¹² נמצא ש-20% ממשתתפי הסקר דיווחו על הימצאות יתר לחץ (דיווח עצמי ודיווח על אבחנת רופא), עם הבדלים בשכיחות בקרב נשים (18%), לעומת השכיחות בקרב גברים (22%) והבדלים בשכיחות בקרב יהודים (21%) לעומת ערבים (18%).¹³

לא ברור עד כמה ממצאי הסקר לפיהם כחמישית מהאוכלוסייה הבוגרת בישראל סובלת מיתר לחץ דם משקפים את שכיחות התחלואה בפועל. **נציין כי על פי נתוני ארגון הבריאות העולמי**

⁹ המרכז הרפואי האוניברסיטאי הדסה, [לחץ דם תקין – המדריך המלא לפי גיל, מגדר ומצב בריאותי](#), כניסה: 13 באפריל 2026.
¹⁰ משרד הבריאות, [יתר לחץ דם](#), כניסה: 13 באפריל 2026.

¹¹ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

¹² בסוף חודש אפריל 2026 פורסם באתר משרד הבריאות סקר KAP 2023–2024, שבו נכתב כי הסקר תוכנן כסקר אחד, אולם בעקבות פרוץ המלחמה ב-7 באוקטובר 2023 הוחלט לפצלו לשני חלקים: החלק הראשון של הסקר מתייחס לנתונים שנאספו החל מ-28 בספטמבר 2022 ועד 7 באוקטובר 2023, החלק השני של הסקר מתייחס לנתונים שנאספו אחרי ה-7 באוקטובר 2023 ועד ל-3 בספטמבר 2024. בחלק הראשון של הסקר השתתפו 2,807 מרואיינים בני 21 ויותר (2,071 יהודים ואחרים ו-734 ערבים) אך לא צוין מה היה שיעור ההיענות, ובחלק השני השתתפו 3,001 מרואיינים בני 21 ויותר (2,071 יהודים ואחרים ו-930 ערבים) כ-40% מהם השיבו על הסקר. בסקר שפורסם באתר המשרד לא הוצגו הממצאים באשר ליתר לחץ דם. משרד הבריאות, סקר ידע, [עמדות והתנהגויות בריאות בישראל 2023–2024 \(KAP 2023–2024\) – ממצאים עיקריים](#), 23 באפריל 2026.

¹³ סנדרה קרת, מנהלת תחום פריוקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

על פי נתוני ארגון הבריאות העולמי, נכון לשנת 2024 כ-32% מבני 79-30 בישראל סבלו מיתר לחץ דם (1.4 מיליון איש), לעומת 34% בעולם

הסקר שעורך משרד הבריאות מבוצע בקרב בני 18 או 21 ומעלה ולכן אין בידי המשרד מידע על שכיחות יתר לחץ דם בקרב ילדים. לפי הערכות סקרים בארצות הברית ומחקרים אירופאים, בין 3.5% ל-5% מהילדים ומהמתבגרים לוקים ביתר לחץ דם

שהתמקדו בגילים 30-79, נכון לשנת 2024 כ-32% מבני 30-79 בישראל סבלו מיתר לחץ דם (1.4 מיליון איש), לעומת 34% בעולם,¹⁴ ולפי ההנחיות הקליניות שפורסמו על ידי הסתדרות הרפואית בישראל, שכיחות יתר לחץ דם בקרב האוכלוסייה הבוגרת בישראל (לא צוין באילו גילים מדובר) היא בין 30% ל-45%.¹⁵

הסקר שעורך משרד הבריאות מבוצע כאמור בקרב בני 18 או 21 ומעלה ולכן אין בידי המשרד מידע על שכיחות יתר לחץ דם בקרב ילדים.¹⁶ במאמר שפורסם בשנת 2021 בכתב העת "הרפואה" נכתב כי לפי הערכות סקרים בארצות הברית ומחקרים אירופאים, בין 3.5% ל-5% מהילדים ומהמתבגרים לוקים ביתר לחץ דם,¹⁷ ובשנים האחרונות עולה שכיחות יתר לחץ הדם בקרב הילדים, בין השאר, בשל העלייה בשיעור הילדים הסובלים מעודף משקל.¹⁸

1.1 מספר המאובחנים עם יתר לחץ דם

מרכז המחקר והמידע של הכנסת פנה לארבע קופות החולים בבקשה לקבל נתונים על מבוטחיהן המאובחנים עם יתר לחץ דם בכל הגילים.

לוח 2: מספר המבוטחים בקופות החולים המאובחנים עם יתר לחץ דם ושיעורם מכלל המבוטחים בקופה, לפי קופת חולים, נכון לנובמבר-דצמבר 2025¹⁹

שירותי בריאות כללית	מועד עדכון הנתונים	מספר המאובחנים	מספר המבוטחים בקופה ²⁰	שיעור המאובחנים מכלל המבוטחים בקופה
שירותי בריאות כללית	23.11.2025	593,821	4,928,326	12%
מכבי שירותי בריאות	2.12.2025	372,656	2,676,577	14%
קופת חולים מאוחדת	5.12.2025	254,273	1,380,025	18%
לאומית שירותי בריאות	16.11.2025	87,541	737,377	12%
סך הכול		1,308,291	9,722,305	13%

¹⁴ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

¹⁵ ההסתדרות הרפואית בישראל, [המלצות כוח המשימה הישראלי בנושא: קידום בריאות ורפואה מונעת](#), אוקטובר 2022, עמ' 103.

¹⁶ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

¹⁷ חמדני גלעד ודגן עמית, [יתר לחץ דם ראשוני בילדים ומתבגרים](#), הרפואה 160 (4), 2021, עמ' 260-265.

¹⁸ מרכז שניידר לרפואת ילדים, [יתר לחץ דם בילדים ומתבגרים](#), עדכון: 14 בדצמבר 2020.

¹⁹ פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025; רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 ו-10 בדצמבר 2025; ד"ר אפרת ווקסלר, ראש אגף רפואה ראשונית, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025; מירה אהרוני, ממונה על פניות ציבור והרגולציה, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 15 בפברואר 2026; נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונת חופש המידע, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025; אורית ארוסי, רכזת בכירה לבקשות מידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 12 בינואר 2026.

²⁰ הביטוח הלאומי, [חישוב מפתח חלוקת כספי ביטוח בריאות בין קופות החולים ליום 1.12.2025](#), נובמבר 2025.

נכון לנובמבר-דצמבר 2025 היו בקופות החולים כ-1.3 מיליון מבוטחים בכל הגילים המאובחנים עם יתר לחץ דם, שהם כ-13% מסך המבוטחים בקופות החולים

המאובחנים בני 18 ומעלה מהווים 19.8% מתושבי ישראל בגיל 18 ומעלה, והמאובחנים עד גיל 18 מהווים 0.078% מהילדים בישראל עד גיל 18. קרי, בישראל יש 19,809 מאובחנים בני 18 ומעלה ל-100,000 בני 18 ומעלה, ו-78 ילדים מאובחנים ל-100,000 ילדים

מנתוני ארבע הקופות עולה כי **נכון לנובמבר-דצמבר 2025 היו בקופות החולים כ-1.3 מיליון מבוטחים בכל הגילים המאובחנים עם יתר לחץ דם**,²¹ שהם כ-13% מסך המבוטחים בקופות החולים. כפי שניתן לראות בלוח, שיעור מבטחי קופות החולים המאובחנים עם יתר לחץ דם משתנה בין הקופות: בכללית ובלאומית כ-12% מהמבוטחים אובחנו עם יתר לחץ דם, לעומת 14% במכבי ו-18% במאוחדת.

נציין כי רוב רובם (99.8%) של המאובחנים בארבע קופות החולים הם בגיל 18 ומעלה, ומאובחנים אלה מהווים 19.8% מתושבי ישראל בגיל 18 ומעלה. אשר לילדים, מנתוני קופות החולים עולה שבישראל יש 2,465 ילדים עד גיל 18 המאובחנים עם יתר לחץ דם (0.2% מהמאובחנים בכל הגילים), שהם 0.078% מהילדים בישראל עד גיל 18. קרי, **בישראל יש 19,809 מאובחנים בני 18 ומעלה ל-100,000 בני 18 ומעלה, ו-78 ילדים מאובחנים ל-100,000 ילדים**.²²

הנתון לפיו 19.8% מבני ה-18 ומעלה בישראל מאובחנים עם יתר לחץ דם זהה לממצא שנמצא בסקר משרד הבריאות לפיו 20% ממשתתפי הסקר דיווחו על הימצאות יתר לחץ דם (דיווח עצמי ודיווח על אבחנת רופא). **עולה השאלה אם בישראל ישנו תת-אבחון של יתר לחץ דם, שכן על פי נתוני ארגון הבריאות העולמי שהתמקדו בגילים 30-79 ולא בבני 18 ומעלה, בשנת 2024 היו בישראל 1.4 מיליון בני 30-79 שסבלו מיתר לחץ דם, מתוכם כ-68% (951,000) היו מאובחנים, כלומר כשליש לא היו מאובחנים**.²³

ממשרד הבריאות נמסר כי אין בידי נתונים שיכולים להצביע על תת-אבחון של יתר לחץ דם בישראל, עם זאת, לדבריו, אפשר להניח שקיים תת-אבחון, שכן יתר לחץ דם הוא מצב שלרוב אינו מלווה בתסמינים ומתגלה באופן אקראי.²⁴ איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל (להלן: איגוד רופאי בריאות הציבור) סבור כי קיים תת-אבחון של יתר לחץ דם, והסביר זאת בהיותה של המחלה מחלה "שקטה", ובמקרים רבים אנשים הסובלים מיתר לחץ דם אינם מודעים לכך.²⁵ מנגד, מקופת חולים לאומית נמסר כי להערכתם יש בישראל אבחון יתר של יתר לחץ דם משתי סיבות: האחת, המדידות הרבות הנעשות על ידי אחיות, ובניהן מדידות המבוצעות במועד מתן

²¹ פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025; רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8-10 בדצמבר 2025; ד"ר אפרת ווקסלר, ראש אגף רפואה ראשונית, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025; נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונת חופש המידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025.

²² החישוב מבוסס על אוכלוסיית בני 18 ומעלה ממוצעת בשנת 2024 (כ-6.592 מיליון) ואוכלוסיית ילדים (בני 0-17) ממוצעת בשנת 2024 (כ-3.157 מיליון). הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל 2025 – מספר 76, [לוח 2.3: אוכלוסיית הישראלים, לפי קבוצת אוכלוסייה, דת, מין וגיל](#), 4 בנובמבר 2025.

²³ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

²⁴ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.
²⁵ פרופ' רחלי דנקנר, איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל, שיחת טלפון, 15 בפברואר 2026.

ממשרד הבריאות
נמסר כי אין בידוי
נתונים שיכולים
להצביע על תת-
אבחון של יתר לחץ
דם בישראל, עם
זאת, לדבריו, אפשר
להניח שקיים תת-
אבחון ואיגוד רופאי
בריאות הציבור סבור
כי קיים תת-אבחון של
יתר לחץ דם. מנגד,
מקופת חולים
לאומית נמסר כי
להערכתם יש
בישראל אבחון יתר
של יתר לחץ דם

כ-19% מהמאובחנים
בכללית, כ-15%
במאוחדת וכ-17%
בלאומית הם
מהחברה הערבית

4% מסך המאובחנים
עם יתר לחץ דם
בכללית ו-12%
מהמאובחנים עם יתר
לחץ דם במאוחדת
הם חרדים

התערבויות כגון חיסון או בדיקת דם, שהן התערבויות שעלולות ליצור תחושת דחק ולהביא לעלייה של לחץ דם שאינה משקפת באופן נכון את מצבו של המטופל והשנייה, מדידות לחץ דם המבוצעות בטכניקות לא נכונות.²⁶

ביקשנו מקופות החולים לקבל נתונים על המאובחנים לפי מגדר. מנתוני קופות החולים כללית, מכבי ולאומית עולה כי יותר ממחצית מהמבוטחים המאובחנים עם יתר לחץ דם הם נשים (52% בכללית ו-51% במכבי ובלאומית), לעומת זאת במאוחדת רוב המאובחנים הם גברים (51%). **נציין כי לפי נתוני דוח ארגון הבריאות העולמי שהתמקדו בגילים 30-79, 66% מהנשים בגילים אלה הסובלות מיתר לחץ דם בישראל ו-70% מהגברים היו מאובחנים, כלומר שליש מהנשים בגילים אלה הסובלות מיתר לחץ דם בישראל ו-30% מהגברים לא היו מאובחנים.**²⁷

ביקשנו מקופות החולים נתונים על שיעור התחלואה בקרב ערבים וחרדים. שלוש קופות חולים מסרו לנו נתונים על **שיעור הערבים מסך המבוטחים ביתר לחץ דם** מהם עולה שכ-19% מהמאובחנים בכללית, כ-15% במאוחדת²⁸ וכ-17% בלאומית הם מהחברה הערבית- כלומר בכל אחת מקופות אלה שיעור המאובחנים הערבים מכלל המאובחנים בקופה עם יתר לחץ דם נמוך משיעורה של החברה הערבית באוכלוסיית ישראל (כ-21%). באשר לחרדים, מנתונים שהתקבלו משתי קופות החולים – כללית ומאוחדת – עולה כי 4% מסך המאובחנים עם יתר לחץ דם בכללית ו-12% מהמאובחנים עם יתר לחץ דם במאוחדת הם חרדים.²⁹

מאיגוד רופאי בריאות הציבור נמסר כי באוכלוסייה הערבית ישנה שכיחות גבוהה של יתר לחץ דם, בין היתר בשל שיעורי עישון גבוהים (בעיקר בקרב גברים), השמנה וחוסר פעילות גופנית, המובילים לשיעור גבוה יותר של שבץ מוחי והתקפי לב.³⁰ גם מהאיגוד הישראלי לרפואת משפחה (להלן: האיגוד לרפואת המשפחה) נמסר כי בחלקים מהאוכלוסייה הערבית והאוכלוסייה החרדית, שבהם נפוצה תזונה פחות בריאה, קיים סיכון מוגבר להתפתחות יתר לחץ דם.³¹

²⁶ פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025.

²⁷ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

²⁸ הנתון של מאוחדת לגבי האוכלוסייה הערבית מתייחס לנתונים המופיעים בסקטור "ערבי" בלבד. בסיווג של מאוחדת קיים גם סקטור "מעורב – ערבי יהודי". ד"ר אפרת ווקסלר, ראש אגף רפואה ראשונית, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025.

²⁹ שם; נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונת חופש המידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025.

³⁰ פרופ' רחלי דנקנר, איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל, שיחת טלפון, 15 בפברואר 2026.

³¹ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.

1.2 חולים חדשים

ביקשנו מקופות החולים לקבל נתונים על מספר המאובחנים החדשים עם יתר לחץ דם בכל אחת מהשנים 2020–2024.

לוח 3: מספר המאובחנים החדשים עם יתר לחץ דם בשנים 2020–2024 לפי קופת חולים ולפי שנה³²

בשנים 2020–2024
היו בין 72,498
(בשנת 2020) ל-
79,320 (בשנת
2022) מאובחנים
חדשים עם יתר לחץ
דם

קופת חולים	2020	2021	2022	2023	2024
שירותי בריאות כללית	19,251	19,858	21,168	22,803	22,721
מכבי שירותי בריאות	17,457	21,852	20,674	18,699	17,623
קופת חולים מאוחדת	30,978	30,823	30,755	30,812	28,033
לאומית שירותי בריאות	4,812	4,692	6,723	5,663	5,418
סך הכול	72,498	77,225	79,320	77,977	73,795

מנתוני קופות החולים עולה כי בשנים 2020–2024 היו בין 72,498 (בשנת 2020) ל-79,320 (בשנת 2022) מאובחנים חדשים עם יתר לחץ דם.

כמעט כל המאובחנים החדשים ביתר לחץ דם בשנים הנסקרות הם בני 18 ומעלה (99.5%). עם זאת, מספר החולים החדשים עד גיל 18 בכל ארבע קופות החולים עלה מ-320 מבוטחים בשנת 2020 ל-493 מבוטחים בשנת 2024, כלומר עלייה של 54%. לדברי האיגוד לרפואת משפחה, יתר לחץ דם בילדים צפוי לעלות ככל שתופעת השמנת היתר מתרחבת, משום ששתי התופעות קשורות ישירות להרגלי תזונה לא בריאים, שכן כאמור צריכת מזון אולטרה-מעובד והרגלי חיים יושבניים מגבירים את הסיכון.³³ גם מאיגוד רופאי בריאות הציבור נמסר כי יש בסיס להניח כי גם בקרב ילדים שכיחות יתר לחץ דם עולה ככל שיש החמרה בגורמי סיכון ליתר לחץ דם, כגון השמנה וחוסר פעילות גופנית.³⁴

כמעט כל המאובחנים
החדשים ביתר לחץ
דם בשנים הנסקרות
הם בני 18 ומעלה
(99.5%). עם זאת,
מספר החולים
החדשים עד גיל 18
בכל ארבע קופות
החולים עלה מ-320
מבוטחים בשנת 2020
ל-493 מבוטחים
בשנת 2024, עלייה של
54%

2. אשפוזים ותמותה בגין יתר לחץ דם

השלכותיו הבריאותיות של יתר לחץ דם והיותו גורם סיכון למחלות שונות, עלולים להוביל לאשפוזים ואף לתמותה. בפרק זה נציג את הנתונים על האשפוזים בגין יתר לחץ דם וכן על מספר הפטירות בגינו.

³² פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025; ד"ר אפרת ווקסלר, ראש אגף רפואה ראשונית, חטיבת רפואה, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025; רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025; נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונה חופש המידע, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025.

³³ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.
³⁴ פרופ' רחלי דנקנר, איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל, שיחת טלפון, 15 בפברואר 2026.

בשנים 2018–2023 נרשמו בישראל בכל שנה בין 5,943 ל-7,593 אשפוזים בגין אבחנה של יתר לחץ דם

2.1 אשפוזים בגין אבחנת יתר לחץ דם

משרד הבריאות מסר לנו נתונים על מספר האשפוזים בגין חמש אבחנות של יתר לחץ דם בפילוח לפי אבחנה, גיל ומגדר המאושפז. לפי הנתונים, בשנים 2018–2023 נרשמו בישראל בכל שנה בין 5,943 ל-7,593 אשפוזים בגין יתר לחץ דם. יש לשים לב לכך שמדובר במספר אשפוזים ולא במאושפזים, ואדם עשוי להתאשפז יותר מפעם אחת בשנה.

לוח 4. שיעור האשפוזים בגין אבחנת יתר לחץ דם בשנים 2018–2023, לפי אבחנה ושנה³⁵

2023	2022	2021	2020	2019	2018	אבחנה
5,810	7,365	6,890	6,707	5,863	5,757	יתר לחץ דם ראשוני Essential hypertension
155	154	188	127	139	125	מחלת כליות כרונית על רקע יתר לחץ דם Hypertensive chronic kidney disease
33	25	34	20	19	16	מחלת לב וכליות כרונית על רקע לחץ דם Hypertensive heart and chronic kidney disease
17	19	14	11	11	13	מחלת לב על רקע לחץ דם Hypertensive Heart Disease
31	30	32	19	32	32	יתר לחץ דם שניוני Secondary hypertension
6,046	7,593	7,158	6,884	6,064	5,943	סך הכול

מהלוח עולה כי הרוב המוחלט של האשפוזים היו בגין אבחנה יתר לחץ דם ראשוני (Essential hypertension) – 96%-97%. מספר האשפוזים בגין יתר לחץ דם שניוני (secondary hypertension) היה בין 19 ל-32 אשפוזים בשנה.

יותר ממחצית מכלל האשפוזים בשל אבחנה של יתר לחץ דם בשנים 2018–2023 היו של נשים (52%). עם זאת, בעוד שרוב האשפוזים בשל יתר לחץ דם ראשוני (Essential hypertension) ומחצית של האשפוזים בשל לחץ דם שניוני (secondary hypertension) היו של נשים, בשלוש האבחנות האחרות המנויות בטבלה רוב האשפוזים היו של גברים.

שיעור האשפוזים של המאושפזים עד גיל 18 היה 1% בכל אחת משנים אלה, למעט בשנת 2019 – 2%. עם זאת, חלקם של אשפוזי הילדים מסך האשפוזים משתנה בין האבחנות: אשפוזי הילדים בגין לחץ דם שניוני היה כ-15% מסך האשפוזים בשל אבחנה זו, לעומת 1% בגין לחץ דם ראשוני.

משרד הבריאות לא מסר לנו פילוח של האשפוזים לפי קבוצות אוכלוסייה, שכן לדבריו, מידע זה אינו מלא.³⁶

יותר ממחצית מכלל האשפוזים בשל אבחנה של יתר לחץ דם בשנים 2018–2023 היו של נשים (52%)

שיעור האשפוזים של המאושפזים עד גיל 18 היה 1% בכל אחת משנים אלה, למעט בשנת 2019 – 2%

³⁵ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.
³⁶ שם.

ישנם אשפוזים שבהם האבחנה שבגינה אושפז החולה אינה יתר לחץ דם, אולם יתר לחץ דם היווה אחד מגורמי הסיכון לתחלואה שבגינה אושפז. למשל, מבין החולים שבשנת 2023 אושפז בישראל עם אבחנה פעילה של שבץ מוחי, או אירוע מוחי חולף, 58% סבלו מיתר לחץ דם

לפי ארגון הבריאות העולמי (WHO), יתר לחץ דם הוא אחד הגורמים המרכזיים לתמותה ברחבי העולם

לפי נתוני משרד הבריאות, בשנים 2022-2020 היו בין 768 ל-981 פטירות מיתר לחץ דם (כסיבת מוות יסודית), שהן כ-2% מסך הפטירות בישראל בכל אחת משנים אלה

יש לציין כי ישנם אשפוזים שבהם האבחנה שבגינה אושפז החולה אינה יתר לחץ דם, אולם יתר לחץ דם היווה אחד מגורמי הסיכון לתחלואה שבגינה אושפז. למשל, מבין החולים שבשנת 2023 אושפז בישראל עם אבחנה פעילה של שבץ מוחי או אירוע מוחי חולף, 58% סבלו מיתר לחץ דם.³⁷

2.2 מקרי תמותה בגין יתר לחץ דם

לפי ארגון הבריאות העולמי (WHO), יתר לחץ דם הוא אחד הגורמים המרכזיים לתמותה מוקדמת ברחבי העולם,³⁸ על פי נתוני הארגון, בשנת 2011 יתר לחץ דם גרם ל-11 מיליון פטירות, שהן כ-16% מסך הפטירות ברחבי העולם. בדוח של הארגון הבריאות העולמי בנושא יתר לחץ דם שפורסם בשנת 2025 נכתב כי לפי הערכות לשנת 2021, 53% מסך התמותה בגין מחלות קרדיווסקולריות, לרבות 58% מסך הפטירות בגין שבץ מוחי, ו-31% מסך הפטירות ממחלת כליות כרונית, מיוחסים ללחץ דם סיסטולי גבוה.³⁹

בנתונים על פטירות יש להבחין בין סיבת מוות יסודית, כלומר הסיבה שגרמה לשרשרת האירועים שהובילו למוות או הנסיבות שהובילו לפגיעה הקטלנית, לבין אחת מסיבות מוות מרובות, כלומר אחת מכלל המחלות או המצבים שצוינו בהודעת הפטירה.

ראשית נציג את הפטירות שסיבת המוות היסודית שלהן, כלומר הסיבה שגרמה לשרשרת האירועים שהובילו למוות או הנסיבות שהובילו לפגיעה הקטלנית, היא יתר לחץ דם. משרד הבריאות מסר לנו נתונים על מספר הפטירות בגין יתר לחץ דם בקרב מבוגרים (בני 18 ויותר) בישראל בשנים 2022-2020, שכן לפי המשרד לא היו מקרי מוות מיתר לחץ דם עד גיל 18.⁴⁰

לוח 5. מספר הפטירות בגין יתר לחץ דם ושיעורן ל-100,000 נפש בשנים 2022-2020

2022	2021	2020	
51,761	50,772	48,797	סך הפטירות בישראל מכל סיבות התמותה ⁴¹
981	865	768	מהן מספר פטירות בגין יתר לחץ דם ⁴²
8.9	8.2	7.5	שיעור פטירות מיתר לחץ דם ל-100,000 נפש מתוקנן לגיל ⁴³

מהנתונים אפשר ללמוד כי בשנים 2022-2020 היו בין 768 ל-981 פטירות מיתר לחץ דם (כסיבת מוות יסודית), שהן כ-2% מסך הפטירות בישראל בכל אחת משנים אלה. **שיעור הפטירות מיתר לחץ דם המתוקנן לגיל בשנים אלה היה בין 7.5 מקרים ל-100,000 נפש**

³⁷ משרד הבריאות, [הרישום הלאומי לשבץ מוחי בישראל – דוח לשנת 2023](#), דצמבר 2025.

³⁸ World Health organization, [Hypertension](#), September 25th 2025.

³⁹ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

⁴⁰ סנדרה קרת, מנהלת תחום פריוקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

⁴¹ משרד הבריאות, [סיבות מוות מובילות בישראל, 2000-2022 ושיעור תמותה עד 2024](#), אייר תשפ"ה, מאי 2024.

⁴² פטירות מסיבה יסודית יתר לחץ דם (קוד I10, I12, I15 לפי ICD-10). סנדרה קרת, מנהלת תחום פריוקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

⁴³ משרד הבריאות, [סיבות מוות מובילות בישראל, 2000-2022 ושיעור תמותה עד 2024](#), אייר תשפ"ה, מאי 2024.

בשיעור הפטירות המתוקנן לגיל, בשנת 2022 יתר לחץ דם (8.9 ל-100,000 נפש) דורג כסיבת התמותה ה-12 בישראל. עם זאת, בקרב גברים מדובר בסיבת המוות ה-13 בגודלה, ואילו בקרב נשים בסיבת המוות העשירית

בשנת 2022 מתוך 981 פטירות מיתר לחץ דם, 614 פטירות היו בקרב נשים (63%). 92% מהנשים שנפטרו מיתר לחץ דם היו בנות 75 ומעלה

מדירוג יתר לחץ דם בסיבות המוות המרובות עולה שבשנת 2022 יתר לחץ דם דורג כסיבת המוות השלישית בגודלה

בשנת 2020 ל-8.9 מקרים ל-100,000 נפש בשנת 2022.⁴⁴ נציין כי נכון לשנת 2022 שיעור הפטירות מיתר לחץ בישראל המתוקנן לגיל בהתבסס על אוכלוסיית התקן האירופית החדשה (European standard population) המשמשת את ה-Eurostat, היה גבוה פי 1.8 מהשיעור ב-15 מדינות מערב אירופה (17.1 ל-100,000 נפש בישראל לעומת 9.5 פטירות ל-100,000 נפש ב-15 מדינות מערב אירופה).⁴⁵

לפי משרד הבריאות, **בשיעור הפטירות המתוקנן לגיל, בשנת 2022 יתר לחץ דם (8.9 ל-100,000 נפש) דורג כסיבת התמותה ה-12 בישראל.** עם זאת, בקרב גברים מדובר בסיבת המוות ה-13 בגודלה (8.0 פטירות ל-100,000 גברים), ואילו בקרב נשים בסיבת המוות העשירית (9.3 פטירות ל-100,000 נשים). עוד עולה מהנתונים כי בהשוואה לממוצע 2017-2019 בשנת 2022 נרשמה עלייה בשיעור הפטירות המתוקנן לגיל מיתר לחץ דם - ב-51% בקרב נשים וב-46% בקרב גברים.⁴⁶

מנתוני משרד הבריאות עולה עוד כי **בשנת 2022 מתוך 981 פטירות מיתר לחץ דם, 614 פטירות היו בקרב נשים (63%).**⁴⁷

לוח 6. מספר הפטירות בגין יתר לחץ דם ושיעורן ל-100,000 נפש בשנת 2022, לפי מגדר⁴⁸

גברים	נשים	
367	614	מהן מספר פטירות בגין יתר לחץ דם
8	9.3	שיעור פטירות מיתר לחץ דם ל-100,000 נפש - מתוקנן לגיל

מהנתונים אפשר ללמוד כי שיעור הפטירות בגין יתר לחץ דם ל-100,000 מתוקנן לגיל בקרב נשים (9.3) גבוה בהשוואה לשיעור הפטירות בקרב גברים (8.0). **כאמור, לפי המשרד הבריאות, בשנת 2022 יתר לחץ דם דורג כסיבת המוות העשירית המובילה בקרב נשים, ו-92% מהנשים שנפטרו מיתר לחץ דם היו בנות 75 ומעלה (564 מתוך 614 פטירות).**⁴⁹

נוסף על יתר לחץ דם כסיבת מוות יסודית ישנן כאמור גם פטירות שבהן יתר לחץ דם לא הייתה סיבת המוות היסודית, אך הייתה אחת מהמחלות או המצבים שצוינו בהודעת הפטירה (כלומר סיבות מרובות או תורמות). **מדירוג יתר לחץ דם בסיבות המוות המרובות עולה שבשנת 2022 יתר לחץ דם דורג כסיבת המוות השלישית בגודלה (תועדה ב-17% מהודעות**

⁴⁴ שם.

⁴⁵ 15 מדינות מערב אירופה הן: אוסטריה, איטליה, אירלנד, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, יוון, לוקסמבורג, ספרד, פורטוגל, פינלנד, צרפת ושוודיה. הנתונים מתייחסים לשנת 2022 או לשנה האחרונה הזמינה (איטליה, בלגיה, בריטניה, יוון - נתוני 2021, רומניה - נתוני 2019. אוכלוסיית התקן האירופית החדשה הוגדרה בשנת 2012 על פי תחזיות האוכלוסייה לשנים 2011-2030 על בסיס אוכלוסיית אירופה בשנת 2010, והיא משקפת את הגידול היחסי באוכלוסיית הקשישים באירופה. משרד הבריאות, [סיבות מוות מובילות בישראל](#), [2022-2000 ושיעור תמותה עד 2024](#), אייר תשפ"ה, מאי 2024, עמ' 12, עמ' 47, עמ' 64.

⁴⁶ משרד הבריאות, [סיבות מוות מובילות בישראל, 2022-2000 ושיעור תמותה עד 2024](#), אייר תשפ"ה, מאי 2024.

⁴⁷ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

⁴⁸ משרד הבריאות, [סיבות מוות מובילות בישראל, 2022-2000 ושיעור תמותה עד 2024](#), אייר תשפ"ה, מאי 2024.

⁴⁹ סיבות המוות המובילות דורגו לפי מספר פטירות. שם.

לפי דוח ארגון הבריאות העולמי, כ-22% מהפטירות בישראל בשנת 2021 היו בשל מחלות לב וכלי דם – 11,650 פטירות – וכמחציתן (49%) היו בשל מחלות לב וכלי דם (49%) היו בשל מחלות לב וכלי דם שניתן ליחס ללחץ דם גבוה

לאבחון מוקדם של יתר לחץ דם ולקבלת טיפול מתאים יש חשיבות רבה במניעת סיבוכים ונזק לאיברים חיוניים, ובכך לצמצם את הסיכון לתחלואה ולתמותה מוקדמת

על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 כ-32% מבני 30-79 עם יתר לחץ דם בישראל לא היו מאובחנים

אבחון המחלה נעשה באמצעות מדידת לחץ דם בעזרת מכשיר מדידה (מד לחץ דם) – דיגיטלי או אנלוגי

הפטירה). שיעור פטירות מיתר לחץ דם לפי סיבות מרובות המתוקנן לגיל היה 79.4 ל-100,000 תושבים: בקרב גברים – 84.3 פטירות ל-100,000 גברים, בקרב נשים – 74.2 פטירות ל-100,000 נשים.⁵⁰ לכך יש להוסיף כי לפי דוח ארגון הבריאות העולמי, כ-22% מהפטירות בישראל בשנת 2021 היו בשל מחלות לב וכלי דם – 11,650 פטירות – וכמחציתן (49%) היו בשל מחלות לב וכלי דם שניתן ליחס ללחץ דם גבוה.⁵¹

3. אבחון

לאבחון מוקדם של יתר לחץ דם ולקבלת טיפול מתאים יש חשיבות רבה במניעת סיבוכים ונזק לאיברים חיוניים כגון אירועי לב, שבץ מוחי, אי-ספיקת כליות, ובכך לצמצם את הסיכון לתחלואה ולתמותה מוקדמת. על פי נתוני המרכז הרפואי שיבא, טיפול ביתר לחץ דם מפחית בכ-20% את הסיכון לאירוע לבבי ובכ-40% את הסיכון לשבץ מוחי.⁵² עם זאת, כאמור, ליתר לחץ דם לרוב אין תסמינים, ולכן לעתים אנשים הסובלים ממנו אינם מודעים לכך ולא פונים לאבחון וטיפול. **על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 כ-32% מבני 30-79 עם יתר לחץ דם בישראל לא היו מאובחנים.**⁵³ במחקר שביקש לבחון את הגורמים הקשורים ליתר לחץ דם לא מאובחן או לא מאוזן בקרב מטופלים עם יתר לחץ דם ברפואה ראשונית בסולט לייק סיטי (Salt Lake City) בארצות הברית, נמצא שכ-29% מהמטופלים עם יתר לחץ דם לא היו מאובחנים, וגורמי הסיכון העיקריים לכך היו גיל צעיר, השתייכות לקבוצת אוכלוסייה היספנית או לטינית, רמות גבוהות של כולסטרול LDL, תחלואה נלווית נמוכה וסוג ביטוח בריאות פרטי שהיה למטופל.⁵⁴

3.1 בדיקות אבחון

אבחון המחלה נעשה באמצעות מדידת לחץ דם בעזרת מכשיר מדידה (מד לחץ דם) – דיגיטלי או אנלוגי.⁵⁵ **לחץ הדם משתנה בהתאם למצב הפיזיולוגי והנפשי של האדם ולאורך היממה,** לדוגמה לרוב בשנת הלילה חלה ירידה של יותר מ-10% בלחץ הדם, ולעומת זאת בעת ההתעוררות לחץ הדם עולה באופן חד.⁵⁶ על כן, על פי ההנחיות הקליניות, כדי לקבוע אבחנת יתר לחץ דם ואת חומרתו יש לבצע מדידות לחץ דם בלפחות שלושה ביקורים שונים במרפאה בהפרש של לפחות שבוע בין הביקורים – בכל ביקור יש לערוך שלוש מדידות בהפרש של דקה או שתיים ביניהן. עם זאת, בהנחיות הקליניות מתוארים שני חסרונות של מדידת לחץ דם

⁵⁰ משרד הבריאות, [סיבות מוות מובילות בישראל, 2000-2022 ושיעור תמותה עד 2024](#), אייר תשפ"ה, מאי 2024.

⁵¹ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

⁵² מרכז רפואי שיבא תל השומר, [יתר לחץ דם](#), כניסה: 16 בספטמבר 2025.

⁵³ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

⁵⁴ Adediran E. et al., [Risk factors of undiagnosed and uncontrolled hypertension in primary care patients with hypertension: a cross-sectional study](#), *BMC Primary Care*25(311).

⁵⁵ מרכז רפואי שיבא תל השומר, [יתר לחץ דם](#), כניסה: 16 בספטמבר 2025.

⁵⁶ שם.

במרפאה: האחד, "יתר לחץ דם של חלוק לבן", קרי מצב שבו במדידות במרפאה לנבדק נרשם לחץ דם גבוה באופן עקבי לעומת לחץ דם תקין במדידות מחוץ למרפאה, ו"יתר לחץ דם ממוסך", כלומר מצב שבו לחץ הדם תקין במרפאה אך גבוה מחוצה לה. בהנחיות הקליניות נכתב כי כותבי ההמלצות תומכים בכך שלצורך אישור אבחנה של יתר לחץ דם יבוצעו מדידות חוזרות מחוץ למרפאה ולא במרפאה.⁵⁷

ככל שבמידת לחץ הדם התקבלה תוצאה הגבוהה מ-140/90, כלומר נמצא יתר לחץ דם, יש לבחון האם מדובר ביתר לחץ דם ראשוני או שניוני, ולשם כך הרופא יבחן את ההיסטוריה הרפואית ואורח החיים של הנבדק, יערוך בדיקה גופנית וייתכן שיפנה לבצע בדיקות נוספות.⁵⁸

על פי ההנחיות הקליניות, הבדיקות המחייבות בהערכת כל חולה עם יתר לחץ דם הן בדיקות מעבדה⁵⁹ ותרשים פעילות הלב (אק"ג) לצורך הערכת מצב הלב. ככלל שיש חשד קליני ליתר לחץ דם שניוני יש להפנות את הנבדק למרפאה ייעודית להמשך בירור.⁶⁰

3.2 בדיקות סקר

בהנחיות הקליניות של ההסתדרות הרפואית נכתב כי "עבור כל בוגר נחוץ תיעוד של לחץ דם בגיליון הרפואי, ובמודעותו של הנבדק. על פי ההנחיות האירופאיות, נדרש לבצע מדידות לחץ דם עוקבות במרווחים קצובים, בהתאם לרמה המתועדת. בבריאים עם לחץ דם מיטבי במרפאה, יש למדוד לפחות פעם אחת בחמש שנים; בנבדקים עם לחץ דם תקין, יש לבדוק לפחות פעם אחת בשלוש שנים; בנבדקים עם לחץ דם גבולי יש למדוד בכל שנה". לפי אתר משרד הבריאות, לבני 65 ומעלה מומלץ למדוד לחץ דם פעמיים בשנה.⁶¹

באשר לילדים, בהנחיות הקליניות הומלץ שמדידת לחץ דם תתבצע החל מגיל 3 שנים, בילדים ללא רקע חשד או הוכחה ללחץ דם שניוני וללא גורמי סיכון (סיפור משפחתי, השמנה, מחלות רקע, פגות, טיפול תרופתי), כחלק מהבדיקה הגופנית בכל ביקור בערכאה רפואית כלשהי. בגילים 6, 10 ו-16 היא תבצע באופן יזום במסגרת מעקב בית ספרי. לילדים עם רקע וגורמי סיכון תתבצע מדידת לחץ דם מגיל מוקדם יותר ובתדירות של אחת לשנה.⁶²

⁵⁷ ההסתדרות הרפואית בישראל, [יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיזון. כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם במבוגרים וילדים – 2019](#), ינואר 2019.

⁵⁸ שם; מרכז רפואי שיבא תל השומר, [יתר לחץ דם](#), כניסה: 16 בספטמבר 2025.

⁵⁹ תפקודי כליה וכבד כולל חלבוני דם, רמות נתרן, אשלגן, חומצה אורית, סידן, זרחן, גלוקוז בצום, ספירת דם להמטוקריט והמוגלובין, TSH, בדיקת שתן כללית וליחס אלבומין קריאטינין, בדיקת פרופיל שומנים, המוגלובין מסוכרר (C1HbA)

⁶⁰ ההסתדרות הרפואית בישראל, [יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיזון. כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם במבוגרים וילדים – 2019](#), ינואר 2019.

⁶¹ משרד הבריאות, [הגיל השלישי: יתר לחץ דם](#), 4 בינואר 2024.

⁶² ההסתדרות הרפואית בישראל, [יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיזון. כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם במבוגרים וילדים – 2019](#), ינואר 2019.

בהנחיות הקליניות נכתב כי "בישראל, לאור זמינות גבוהה וקירבה גאוגרפית של שירותי מרפאה למרבית אזרחי המדינה, אנו מציעים לבצע בדיקת לחץ דם אחת לשנה. מדידה זו יכולה להיעשות על-ידי אח/ות, ואינה דורשת תאום ביקור אצל הרופא/ה"

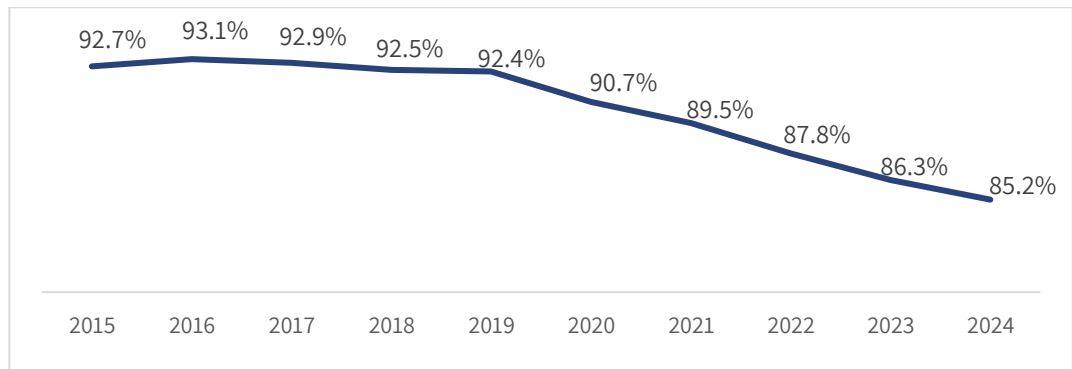
בהנחיות הקליניות נכתב עוד כי "בישראל, לאור זמינות גבוהה וקירבה גאוגרפית של שירותי מרפאה למרבית אזרחי המדינה, אנו מציעים לבצע בדיקת לחץ דם אחת לשנה. מדידה זו יכולה להיעשות על-ידי אח/ות, ואינה דורשת תאום ביקור אצל הרופא/ה".⁶³

ממשרד הבריאות נמסר למרכז המחקר והמידע של הכנסת כי הרופאים בודקים את המטופלים המגיעים אליהם באופן שגרתי, ותיעוד מדידת לחץ הדם נכלל בתוכניות הלאומית למדדי האיכות.⁶⁴ המדד שנבדק בתוכנית מתייחס לקבוצת הגיל 20-74 ובוחן את **שיעור התיעוד של מדידת לחץ דם**, כלומר את שיעור המטופלים בני 20-54 שישנו תיעוד שביצעו מדידת לחץ דם לפחות פעם אחת בחמש השנים האחרונות ולגבי בני 74-55 – לפחות פעם אחת בשנת המדד.⁶⁵ להלן הממצאים מהתוכנית הלאומית לשנת 2024 לגבי כל אחת מקבוצות גיל אלה:

3.2.1 תיעוד מדידת לחץ דם בקרב בני 20-54

לפי הנתונים שפורסמו במסגרת התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה **בשנים 2016-2024 שיעור המבוטחים בני 20-54 שקיים עבורם תיעוד למדידת לחץ דם לפחות פעם אחת בחמש שנים האחרונות מתוך סך מבוטחי הקופות נמצא במגמת ירידה: מכ-93% בשנת 2016 לכ-85% בשנת 2024.⁶⁶**

תרשים 1: שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם לפחות פעם אחת בחמש השנים האחרונות בקרב בני 20-54, בשנים 2015-2024⁶⁷

מהנתונים שפורסמו על ידי התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה עולה עוד כי בשנת 2024 שיעור תיעוד מדידת יתר לחץ דם בקרב נשים היה גבוה מהשיעור בקרב גברים בכל קבוצות הגיל, כפי שניתן לראות בתרשים 2.

תיעוד מדידת לחץ הדם נכלל בתוכניות הלאומית למדדי האיכות בהתייחס לבני 20-74

בשנים 2016-2024 שיעור המבוטחים בני 20-54 שקיים עבורם תיעוד למדידת לחץ דם לפחות פעם אחת בחמש שנים האחרונות מתוך סך מבוטחי הקופות נמצא במגמת ירידה: מכ-93% בשנת 2016 לכ-85% בשנת 2024

⁶³ ההסתדרות הרפואית בישראל, [יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיזון, כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם במבוגרים ובילדים – 2019](#), ינואר 2019.

⁶⁴ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

⁶⁵ התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה, [שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בקרב בני 20-54](#), עדכון: 21 בספטמבר 2025.

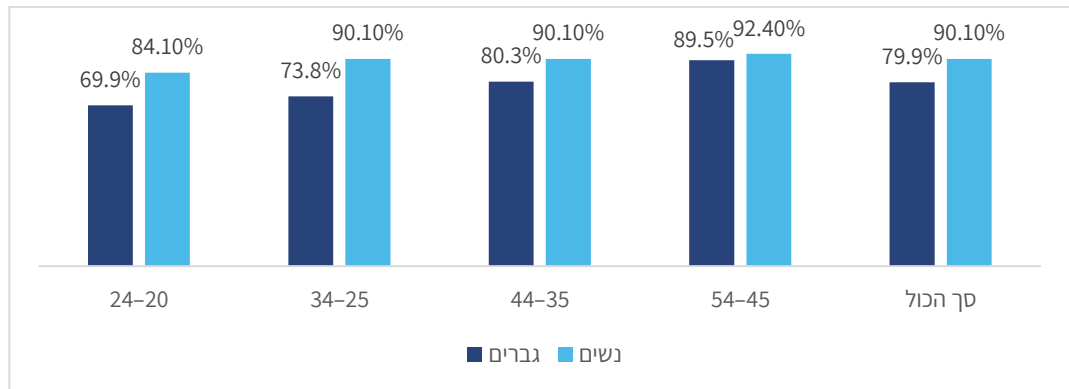
התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה, [שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בקרב בני 55-74](#), עדכון: 21 בספטמבר 2025.

⁶⁶ התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה, [שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בקרב בני 20-54](#), עדכון: 21 בספטמבר 2025.

⁶⁷ שם.

בשנת 2024 שיעור תיעוד מדידת יתר לחץ דם בקרב נשים היה גבוה מהשיעור בקרב גברים בכל קבוצות הגיל

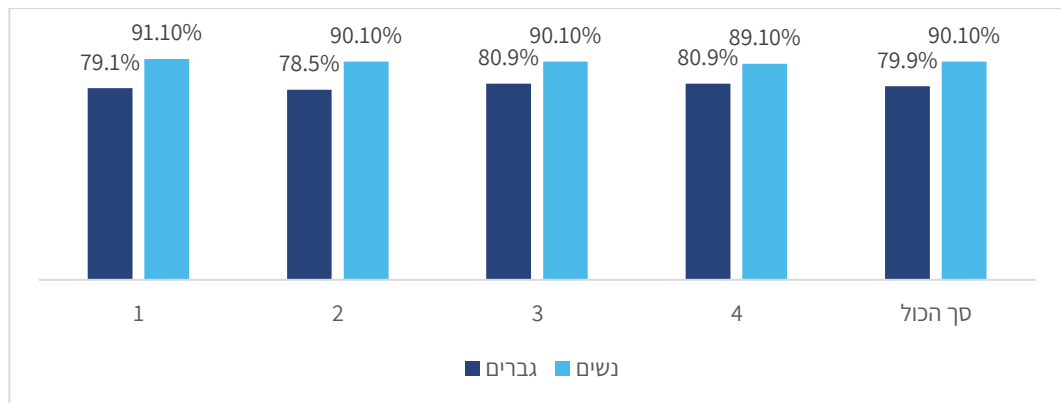
תרשים 2: שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם לפחות פעם אחת בחמש השנים האחרונות בקרב בני 20–54, בשנת 2024, לפי מגדר וקבוצת גיל⁶⁸

עוד אפשר ללמוד מהנתונים שהן בקרב גברים והן בקרב נשים שיעור התיעוד עולה עם הגיל. בדוח מוצגים נתונים גם בפילוח לפי מצב חברתי-כלכלי⁶⁹ (תרשים 3), ולשם כך המבוטחים סווגו לארבע קבוצות: קבוצה 1 היא בעלת הדירוג החברתי-כלכלי הנמוך ביותר וקבוצה 4 היא בעלת הדירוג הגבוה ביותר.

בקרב בני 20–54 בשני המגדרים שיעור התיעוד דומה בין השכבות החברתיות-כלכליות השונות

תרשים 3: שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם לפחות פעם אחת בחמש השנים האחרונות בקרב בני 20–54, בשנת 2024, לפי מגדר ומצב כלכלי-חברתי⁷⁰

מהתרשים עולה כי בקרב בני 20–54 בשני המגדרים שיעור התיעוד דומה בין השכבות החברתיות-כלכליות השונות.

3.2.2 תיעוד מדידת לחץ דם בקרב 74–55

כאמור, בדוח ממדי האיכות נבדק גם שיעור המטופלים בני 55–74 שישנו תיעוד שביצעו מדידת לחץ דם לפחות פעם אחת בשנת המדד. לפי הנתונים בדוח בשנת 2020, השנה שבה פרצה מגפת הקורונה, נצפתה ירידה בשיעור התיעוד של מדידת יתר לחץ דם – 73.8% בשנת 2020

⁶⁸ התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה, [שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בקרב בני 20–54](#), עדכון: 21 בספטמבר 2025.
⁶⁹ להגדרת המדד החברתי-כלכלי ראו: להרחבה ראו: [משרד הבריאות, התוכנית הלאומית למדדי איכות לרפואת הקהילה בישראל – דוח לשנת 2016–2018, חשוון תש"פ, נובמבר 2019](#).

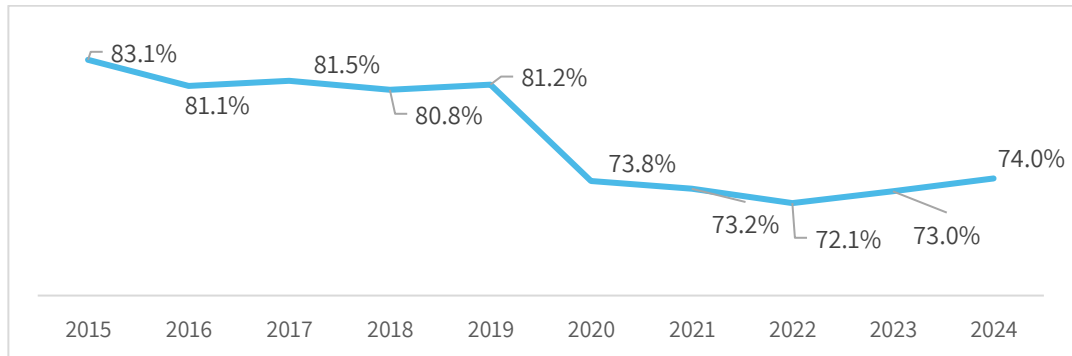
⁷⁰ התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה, [שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בקרב בני 20–54](#), עדכון: 21 בספטמבר 2025.

בשנת 2024 ל-74% מבני 55-74 היה תיעוד של מדידת לחץ דם בשנה זו, לעומת 81.2% בשנת 2019, השנה שלפני פרוץ מגפת הקורונה

לעומת 81.2% בשנת 2019. נכון לשנת 2024 ל-74% מבני 55-74 היה תיעוד של מדידת לחץ דם בשנה זו.

תרשים 4: שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בשנת המדידה בקרב בני 74-55 בשנים

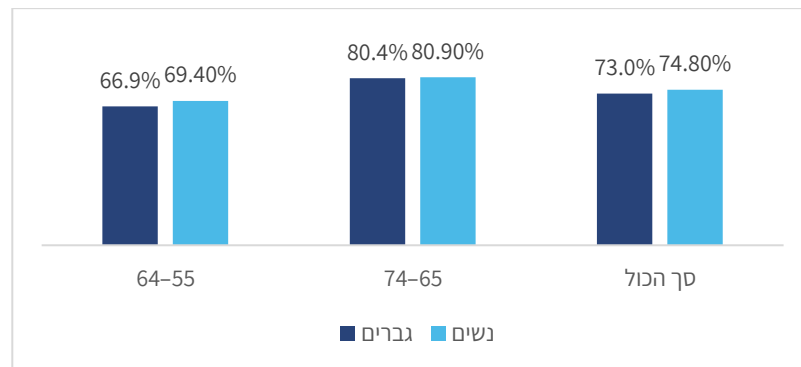
⁷¹2024-2015

בקרב בני 74-55 שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בשנת 2024 בקרב נשים (74.8%) היה גבוה במעט מהשיעור בקרב גברים (73%), כפי שניתן לראות בתרשים 5.

תרשים 5: שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בשנת המדידה בקרב בני 74-55 בשנת

2024, לפי מגדר וקבוצת גיל⁷²

עוד ניתן לראות מהתרשים ששיעור התיעוד בקרב בני 74-65 בקרב שני המינים גבוה משיעור התיעוד בקרב בני 64-55.

באשר למצב חברתי כלכלי, מהנתונים עולה כי הן בקרב גברים והן בקרב נשים שיעורי התיעוד של מדידת יתר לחץ דם יורדים עם העלייה בדירוג החברתי כלכלי, כלומר בעוד שבקבוצה 1 המייצגת את המדד החברתי כלכלי הנמוך ביותר ל-79.20% מהנשים היה תיעוד מדידת יתר לחץ דם, בקרב קבוצה 4 ל-71.4% מהנשים היה תיעוד זה. כמו כן, בעוד של-75% מהגברים

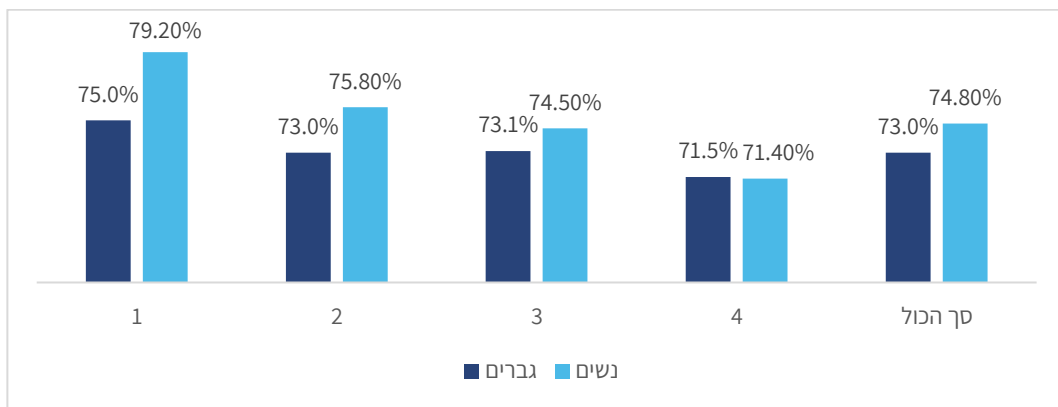
⁷¹ התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה, [שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בקרב בני 74-55](#), עדכון: 21 בספטמבר 2025.

⁷² שם.

הן בקרב גברים והן בקרב נשים בני 74-55 שיעורי התיעוד של מדידת יתר לחץ דם יורדים עם העלייה בדירוג החברתי כלכלי

בקבוצה 1 היה תיעוד מדידת יתר לחץ דם, בקרב קבוצה 4 ל-71.5% מהגברים היה תיעוד זה, כפי שניתן לראות בתרשים 6.

תרשים 6: שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בשנת המדידה בקרב בני 74-55 בשנת 2024, לפי מגדר ומצב כלכלי-חברתי⁷³

בדוח מדדי האיכות לא הוצג הסבר לממצא זה ועולה השאלה אם הוא נובע למשל מכך שבעלי הכנסה נמוכה עלולים להזדקק ליותר שירותי בריאות ולכן יש יותר הזדמנויות לבצע מדידות אלה במרפאה או לחילופין שבעלי הכנסה גבוהה נעזרים גם ברפואה פרטית או מחזיקים ברשותם מכשיר מדידה ליתר לחץ דם ולכן אינם זקוקים בהכרח לביצוע בדיקות אלה בקופת החולים או שקופות החולים פועלות כדי להתמקד באוכלוסיות שבהן המודעות למחלה נמוכה יותר? כאמור, בדוח לא הוצג הסבר.

משיחות עם האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם (להלן: האיגוד לנפרולוגיה), עם איגוד רופאי בריאות הציבור ועם האיגוד לרפואת המשפחה עלה כי **כיום המודעות הציבורית ליתר לחץ דם אינה מספקת ומידת המודעות ליתר לחץ דם משתנה בין קבוצות אוכלוסייה, שכן אוכלוסיות מוחלשות נוטות להיות פחות מודעות למחלה ולהשלכותיה, בעוד שבקרב אוכלוסיות בעלות מעמד חברתי-כלכלי גבוה קיימת לרוב מודעות רחבה יותר**. עוד עולה מהשיחות עם האיגודים כי לשם העלאת המודעות ליתר לחץ דם ולמניעתו נדרשת פעילות הסברה רחבה לציבור על חשיבות האבחון והטיפול במחלה, המכונה לעיתים "הרוצח השקט".⁷⁴ ארגון הבריאות העולמי ממליץ להגביר את המודעות ליתר לחץ דם, ולהבטיח שמניעת יתר לחץ דם וניהולו יהיו באחריות כל אדם בחברה, בין היתר באמצעות: הסברה על היעדר תסמינים של יתר לחץ דם ועל זמינותו של טיפול יעיל; הגברת מודעות הציבור, במיוחד של קבוצות אוכלוסייה מוחלשות, לחשיבות זיהוי גורמי הסיכון האישיים ליתר לחץ דם ועידוד פנייה לקבלת טיפול;

⁷³ התוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה, [שיעור התיעוד של מדידות לחץ דם בקרב בני 74-55](#), עדכון: 21 בספטמבר 2025.
⁷⁴ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025; פרופ' רחלי דנקנר, איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל, שיחת טלפון, 15 בפברואר 2026; ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.

שימוש בידע ובניסיון של אנשים החיים עם יתר לחץ דם כדי לעצב ולהוביל פעולות הסברה מותאמות-מציאות, המטפלות בסטיגמה, מחזקות אמון ומשקפות את ההקשר התרבותי והקהילתי; שיתוף פעולה בין מגזרים שונים לשם העלאת מודעות לגורמי הסיכון ליתר לחץ דם ולאסטרטגיות מניעה.⁷⁵

האיגוד לנפרולוגיה סבור כי דרושה תוכנית לאומית למניעה ולטיפול ביתר לחץ דם, בדומה לתוכנית הקיימת בתחום הסוכרת, לצד חיזוק הרפואה המונעת.⁷⁶ גם מכבי סבורה כי לאור שכיחות המחלה, מורכבות האבחון והצורך בתיאום בין כלל הגורמים המטפלים יש צורך בתוכנית לאומית ליתר לחץ דם. מנגד, מהאיגוד לרופאת המשפחה נמסר כי ייתכן שאין צורך בתוכנית לאומית ייעודית ליתר לחץ דם, אלא **בתוכנית לאומית רחבה יותר לקידום אורח חיים בריא, שתתמקד במניעת מחלות כרוניות שונות** – ובהן סוכרת, יתר לחץ דם, השמנת יתר ועוד. לפי האיגוד לרפואת המשפחה, תוכנית מקיפה מסוג זה יכולה לתת מענה לשורש הבעיה, באמצעות עידוד פעילות גופנית, תזונה מאוזנת וחיזוק הרפואה המונעת.⁷⁷ איגוד רופאי בריאות הציבור מסר אף הוא כי יש לקדם אורח חיים בריא בהקשר הרחב – באמצעות מניעת עישון, עידוד פעילות גופנית וצמצום צריכת מזון לא בריא, וזה מחייב מעורבות של משרד הבריאות, מערכת החינוך והכנסת. לדוגמה, האיגוד הדגיש את הצורך בצמצום העישון (המשפיע ישירות על לחץ הדם בשל פגיעה ביכולת כלי הדם להתרחב) באמצעות חקיקה נגד עישון, אכיפת החוק נגד עישון, פרסום נזקי העישון ומיסוי של כלל מוצרי הטבק. עוד נמסר מהאיגוד כי חשוב להתחיל בחינוך לאורח חיים בריא כבר בגיל הרך, ובכך לצמצם את שיעורי ההשמנה ולמנוע תחלואה נלווית.⁷⁸

משרד הבריאות לא השיב על שאלתנו האם יש צורך בתוכנית לאומית לטיפול ביתר לחץ דם וציין כי "לדעת גורמים מקצועיים במשרד, לא קיים פער של ידע או כלים לטיפול ביתר לחץ דם".⁷⁹ נציין כי גם מלאומית נמסר כי תוכנית המדדים הלאומית לרפואת הקהילה כבר מטפלת בתיעוד יתר לחץ דם שלדברי הקופה, הינו מחלה שכיחה, המאובחנת או מזוהה כחשד באמצעים פשוטים במרפאות הראשוניות על ידי רופאים ואחיות, ולכן אין צורך בתוכנית נוספות

האיגוד לנפרולוגיה סבור כי דרושה תוכנית לאומית למניעה ולטיפול ביתר לחץ דם, בדומה לתוכנית הקיימת בתחום הסוכרת, לצד חיזוק הרפואה המונעת. מנגד, מהאיגוד לרפואת המשפחה נמסר כי ייתכן שאין צורך בתוכנית לאומית ייעודית ליתר לחץ דם, אלא בתוכנית לאומית רחבה יותר לקידום אורח חיים בריא. איגוד רופאי בריאות הציבור מסר אף הוא כי יש לקדם אורח חיים בריא בהקשר הרחב – באמצעות מניעת עישון, עידוד פעילות גופנית וצמצום צריכת מזון לא בריא

⁷⁵ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

⁷⁶ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

⁷⁷ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.

⁷⁸ פרופ' רחלי דנקנר, איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל, שיחת טלפון, 15 בפברואר 2026.

⁷⁹ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

בתחום.⁸⁰ כללית ומאוחדת לא התייחסו לשאלתנו בדבר הצורך בתוכנית לאומית ליתר לחץ דם.⁸¹

נציין כי שתיים מקופות החולים פרטו בפנינו כיצד הן פועלות לקידום האבחון והטיפול ביתר לחץ דם. מכללית נמסר כי הקופה פיתחה במערכת Proactive/Preventive Interventions Platform (CPI) – שהיא פלטפורמת בינה מלאכותית לניבוי, מניעה ותמיכה בהחלטות קליניות,⁸² עם יכולות ניהול מעקב וטיפול בלחץ הדם המטמיעה מערכות ניטור ביתיות המשדרות את הנתונים ישירות למערכת. מערכת ה-CPI מייעצת לרופא לגבי הטיפול המועדף, בהתבוסס על ההיסטוריה הרפואית של המטופל, נתוני הניטור העדכניים והספרות הרפואית העדכנית בנושא.⁸³ מכבי מסרה לנו כי בקופה פותחה ומיושמת תוכנית חומש פנימית לטיפול ביתר לחץ דם, הכוללת חיזוק מומחיות, פיתוח טכנולוגי, הרחבת יכולות הניטור והעמקת הידע והמודעות בקרב הציבור והרופאים. לדברי הקופה, היא פועלת לשיפור ההגעה למדידות ולזיהוי מוקדם של מבוטחים עם יתר לחץ דם באמצעות פעולות קידום בריאות יזומות, מדידות שגרתיות על ידי רופאים, אחיות ודיאטניות, עידוד מדידה עצמית בבית ודיווח ישיר לתיק הרפואי, הרחבת מערך ההולטר לחץ הדם ושיפור זמינותו, ובחינת טכנולוגיות חדשות.⁸⁴

4. טיפול

טיפול ביתר לחץ דם נעשה על ידי שינוי אורחות חיים וטיפול תרופתי לפי צורך.

על-פי ההנחיות הקליניות, בבחירת הטיפול יש להתחשב בדרגת לחץ הדם, בנתונים דמוגרפיים, בממצאי הבדיקה הגופנית, בדיקות מעבדה, נוכחות גורמי סיכון נוספים, פרופיל תופעות לוואי נוכחות מצבים נלווים ועוד. הטיפול **בלחץ דם גבולי** הוא שינוי אורחות חיים ושקילת טיפול תרופתי בחולים עם סיכון קרדיווסקולרי גבוה, במיוחד חולים עם מחלת לב כלילית. **ביתר לחץ דם בדרגה 1** הטיפול הוא שינוי אורחות חיים, כאשר בחולים עם דרגת סיכון קרדיווסקולרי נמוכה או בינונית, מומלץ להתחיל טיפול תרופתי אם לאחר שלושה-שישה חודשים של שינוי אורחות חיים לחץ הדם לא מאוזן, בעוד שבחולים עם סיכון קרדיווסקולרי גבוה ו/או אי-ספיקת כליות ו/או פגיעה באברי המטרה, מומלץ להתחיל מיד טיפול תרופתי (בחולים מעל גיל 80 יש לטפל

⁸⁰ פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025.

⁸¹ ד"ר אפרת ווקסלר, ראש אגף רפואה ראשונית, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025; נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונת חופש המידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025.

⁸² Clalit Innovation, [Predictive Medicine](#), accessed: January 8th 2026.

⁸³ נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונת חופש המידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025.

⁸⁴ רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025.

טיפול בשינוי אורח החיים כולל שינויים בתזונה, לדוגמה הפחתה בצריכת מלח, דיאטה ים תיכונית והפחתה בצריכה של בשר אדום, שמירה על משקל גוף תקין, קיום פעילות גופנית, מיתון או הימנעות מצריכת אלכוהול והפסקת עישון

משיחות עם האיגוד לרפואת המשפחה ואיגוד רופאי בריאות הציבור עולה כי טיפול ביתר לחץ דם באמצעות שינוי אורחות חיים הוא יעיל ותורם לשיפור הבריאות הכללית, אך ההתמדה בו מאתגרת

במתינות תוך שימת דגש למצב כללי, שברירות, תופעות לוואי ותת לחץ דם תנוחתי). **ביתר לחץ דם בדרגה 2 ו-3** הטיפול הוא שינוי אורחות חיים ויש להתחיל מיד בטיפול תרופתי בכל החולים.⁸⁵ טיפול בשינוי אורח החיים כולל שינויים בתזונה, לדוגמה הפחתה בצריכת מלח, דיאטה ים תיכונית והפחתה בצריכה של בשר אדום, שמירה על משקל גוף תקין (מדד מסת הגוף 18–24), קיום פעילות גופנית (אימונים אירוביים, אימוני כוח, אימוני גמישות),⁸⁶ מיתון או הימנעות מצריכת אלכוהול והפסקת עישון.⁸⁷ משיחות עם האיגוד לרפואת המשפחה ואיגוד רופאי בריאות הציבור עולה כי **טיפול ביתר לחץ דם באמצעות שינוי אורחות חיים הוא יעיל ותורם לשיפור הבריאות הכללית, אך ההתמדה בו מאתגרת.**⁸⁸ לפי האיגוד לרפואת המשפחה, רופאי המשפחה משקיעים מאמץ רב בעידוד המטופלים לשנות הרגלי תזונה – במיוחד להפחית צריכת מלח, להתמיד בפעילות גופנית, להקפיד על שינה מספקת ולהפחית סטרס, ולדבריו, מדובר בעבודה סזיפית הדורשת זמן רב, אך היא חלק מרכזי ומהותי מתפקידו של רופא המשפחה.⁸⁹ באשר לצורך בהפחתת צריכת המלח, נציין כי לפי דוח ארגון הבריאות העולמי 40% מ-193 המדינות שהשתתפו בסקר הארגון דיווחו על קיום יעדים להפחתת צריכת מלח, אולם מהדוח עולה כי בישראל לא נקבעו יעדים אלה ולא נערך סקר לאומי בנושא צריכת מלח.⁹⁰

4.1 טיפול תרופתי וטכנולוגיות

כיום בסל שירותי הבריאות כלולים כמה סוגים של טיפולים תרופתיים ליתר לחץ דם:⁹¹

- **חוסמי בטא** המאטים את קצב הלב והמפחיתים את לחץ הדם, שהשימוש בהם כיום נעשה רק אם תרופות אחרות לא סייעו להורדת לחץ הדם;
- **מעכבי ACE** המיועדים להרחבת כלי הדם ולהורדת לחץ הדם באמצעות מניעת יצירת ההורמון אנגיוטנסין 2;
- **חוסמי קולטנים לאנגיוטנסין 2** המונעים את פעילותו של ההורמון מאנגיוטנסין 2 באמצעות מניעת התחברות ההורמון לקולטנים שלו בדפנות כלי הדם, הניתנים למטופלים שרגישים למעכבי ACE.

⁸⁵ ההסתדרות הרפואית בישראל, **יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיזון, כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם במבוגרים ובילדים – 2019**, ינואר 2019.

⁸⁶ להרחבה על ההמלצות לגבי סוגי פעילות גופנית ראו: שם.

⁸⁷ שם; מרכז רפואי רבין בילינסון, נפרולוגיה ויתר לחץ דם, כניסה: 28 בדצמבר 2025.

⁸⁸ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026; פרופ' רחלי דנקנר, איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל, שיחת טלפון, 15 בפברואר 2026.

⁸⁹ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.

⁹⁰ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025; World Health organization, [Assessing national capacity for the prevention and control of communicable diseases – report on 2023 \(global survey\)](#), May 12th 2025

⁹¹ מרכז רפואי שיבא תל השומר, **יתר לחץ דם**, כניסה: 26 בנובמבר 2025.

לפי משרד הבריאות,
טיפולם תרופתיים
ביתר לחץ דם נכללו
בסל שירותי הבריאות
לפני יותר מעשור,
ומאז לא נרשמו
חידושים בתחום
הטיפול ביתר לחץ דם

- חוסמי תעלות סידן הגורמים להרפייתם והרחבתם של העורקים באמצעות מניעת כניסה של סידן לתאי שריר שבדפנות כלי הדם;
- תרופות משתנות הגורמות להפרשת נתרן ונוזלים בשתן וכך מורידות את לחץ הדם;
- חוסמי אלפא המפחיתים את הפעילות של מערכת העצבים האוטונומית האחראית על התכווצות העורקים והעלאת את לחץ הדם.⁹²

לבקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת נמסרה ממשרד הבריאות רשימת הטיפולים התרופתיים ביתר לחץ דם הכלולים בסל שירותי הבריאות.⁹³ המשרד לא מסר לנו נתונים על מספר המטופלים ועל תוספת התקציב שעל בסיסם הוחלט לכלול תרופות אלה בסל.

לוח 7. תרופות לטיפול ביתר לחץ דם הכלולות בסל שירותי הבריאות, נכון לנובמבר 2025⁹⁴

שם חומר פעיל	קטגוריה	התוויה בסל שירותי הבריאות
Doxazosin	חוסמי אלפא	יתר לחץ דם, היפרפלזיה של הערמונית
Atenolol	חוסמי בטא	יתר לחץ דם, הפרעות קצב
Bisoprolol	חוסמי בטא	יתר לחץ דם, אי-ספיקת לב
Propranolol	חוסמי בטא	יתר לחץ דם, הפרעות קצב
Amlodipine	חוסמי סידן	יתר לחץ דם בכל שלב קליני
Amlodipine+Valsartan	חוסמי סידן וחוסמי קולטן לאנגיוטנסין 2	יתר לחץ דם, סיכון מורכב
Losartan	חוסמי סידן וחוסמי קולטן לאנגיוטנסין 2	יתר לחץ דם, אי-ספיקת לב, נפרופתיה סוכרתית
Enalapril	מעכבי ACE	יתר לחץ דם, אי-ספיקת לב
Ramipril	מעכבי ACE	יתר לחץ דם, אי-ספיקת לב
Furosemide	משתנים	יתר לחץ דם, אי-ספיקת לב
Hydrochlorothiazide	משתנים	יתר לחץ דם, בצקת

לפי המשרד, טיפולים אלה נכללו בסל לפני יותר מעשור, ומאז לא נרשמו חידושים בתחום הטיפול ביתר לחץ דם.⁹⁵ לשאלתנו על תרופות שיש לכלול בסל שירותי הבריאות ציין האיגוד לנפרולוגיה תרופה לטיפול בלחץ דם עמיד או בלתי נשלט, שלדבריו טרם הוגשה לסל,⁹⁶ ומהאיגוד לרפואת המשפחה נמסר כי בישראל קיים סל תרופות רחב ויעיל לטיפול ביתר לחץ

⁹² סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025; מרכז רפואי שיבא תל השומר, יתר לחץ דם, כניסה: 26 בנובמבר 2025.

⁹³ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.
⁹⁴ ברשימת משרד הבריאות מופיעות 12 תרופות, שתיים מהן בעלות חומר פעיל זהה (Losartan). שם.
⁹⁵ שם.

⁹⁶ תרופה טרם אושרה על ידי מנהל המזון והתרופות האמריקאי (U.S. Food and Drug Administration). פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025; U.S. Food and Drug Administration, [Drugs@FDA: FDA-Approved Drugs: Baxdrostat](https://www.fda.gov/drugs/development-approval-process-new-drugs/fda-approved-drugs), accessed: January 11th 2026.

ד.ם.⁹⁷ אגודת הלב בישראל מסרה אף היא כי הטיפולים התרופתיים ביתר לחץ דם הכלולים בסל שירותי הבריאות הם מגוונים ומספקים, ומאפשרים מענה טיפולי הולם לרוב המטופלים.⁹⁸

מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש מקופות החולים לקבל נתונים על מספר החולים שקיבלו טיפול תרופתי ביתר לחץ דם במסגרת סל שירותי הבריאות. בלוח להלן מוצגים נתונים על מספר המטופלים שרכשו טיפול תרופתי ביתר לחץ דם במסגרת סל שירותי הבריאות בשלוש קופות החולים – כללית, מכבי ומאוחדת. לאומית לא מסרה את הנתונים, שכן לדבריה "לא ניתן לבדוד את הנתון מאחר והתרופות ליתר לחץ דם משמשות לטיפולים גם בהתוויות רבות אחרות".⁹⁹

לוח 8: מספר המבוטחים בשלוש קופות חולים שקיבלו טיפול תרופתי ביתר לחץ דם במסגרת סל שירותי הבריאות¹⁰⁰

קופת חולים	2022	2023	2024	2025
שירותי בריאות כללית	411,177	423,277	431,963	לא נמסר נתון
מכבי שירותי בריאות	101,008	100,676	101,015	99,307
קופת חולים מאוחדת	23,039	22,894	20,468	15,874

בשל שונות מתודולוגית בין הקופות לא ניתן ללמוד מנתונים אלה על שיעור המאובחנים המקבלים טיפול תרופתי. נציין כי לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 שיעור בני 30–79 עם יתר לחץ דם בישראל שקיבלו טיפול תרופתי במחלה זו היה 58%, אולם כשבוחנים נתון זה מתוך המאובחנים לפי נתוני הארגון אזי שיעור מקבלי הטיפול עומד על כ-85% מהמאובחנים.¹⁰¹

אשר לטיפולים לא תרופתיים, ממשד הבריאות נמסר כי **אין בסל שירותי הבריאות טכנולוגיות ייעודיות שאינן תרופות לטיפול ביתר לחץ דם**. אולם, לדבריו, כלולים בסל טיפולים במצבים הגורמים ליתר לחץ או המתבטאים כיתר לחץ דם שטיפול בהם עשוי להביא לירידה בו. לדוגמה, מכשיר למניעת דום נשימה בשינה (Continuous Positive Airway Pressure (CPAP)) עבור חולים עם דום נשימה בשינה, טיפול בהיצרות עורקי כליה, ניתוח בריאטרי וייעוץ לגבי אורח חיים, כגון ייעוץ תזונתי, שעשויים לשפר לחץ דם. עוד מסר המשרד כי בסל שירותי הבריאות נקבעה

לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי, בשנת 2024 שיעור בני 30–79 עם יתר לחץ דם בישראל שקיבלו טיפול תרופתי במחלה זו היה 58%, אולם כשבוחנים נתון זה מתוך המאובחנים לפי נתוני הארגון אזי שיעור מקבלי הטיפול עומד על כ-85% מהמאובחנים

⁹⁷ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.

⁹⁸ גיל מלצר, מייסד ומנכ"ל, אגודת הלב הישראלית, שיחת טלפון, 19 באפריל 2026.

⁹⁹ פרופ' שלמה יונקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025.

¹⁰⁰ רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8-10 בדצמבר 2025; ד"ר אפרת ווקסלר, ראש אגף רפואה ראשונית, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025; נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונת חופש המידע, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025; אורית ארוסי, רכזת בכירה לבקשות מידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 12 בינואר 2026.

¹⁰¹ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hypertension), September 23rd 2025.

גם זכאות לניטור לחץ דם, שאינו התערבות טיפולית אך עשויה לסייע באבחון, מעקב והתאמת טיפול.¹⁰²

בשנים האחרונות נכנסים בהדרגה טכנולוגיות ומכשירים חדשים – הן לשיפור דיוק המדידה והן לשם מתן מענה טוב יותר לחולים עם יתר לחץ דם עמיד.¹⁰³ מהאיגוד לנפרולוגיה נמסר כי כדי לקדם אבחון יתר לחץ דם נדרש לשלב טכנולוגיות ניטור חדשות, כגון שעונים חכמים או מדבקות הולטר. עם זאת, מאחר שמדובר בטכנולוגיות חדשניות, לפני הטמעה רחבה נדרשת הוכחה קלינית של יעילות ובטיחות. בתשובה על שאלתנו בדבר הטיפולים הלא תרופתיים שנדרש לכלול בסל שירותי הבריאות ציין האיגוד את דנרבציה לעורקי הכליה (Renal Denervation) – צריבת עצבים סביב עורקי הכליה באמצעות צנתר במטרה להפחית את פעילות העצבים המוגברת שגורמת לעליית לחץ הדם.¹⁰⁴ בשנת 2026 טיפול זה נכלל בסל שירותי הבריאות לטיפול ביתר לחץ דם עמיד בערכים העולים על 160/90, והזכאות לטיפול ניתנת פעם אחת בלבד במהלך חיי המטופל.¹⁰⁵

לאור העובדה שהטיפול ביתר לחץ דם כולל שינוי אורחות חיים, טיפול תרופתי במידת הצורך ובמקרה של יתר לחץ דם עמיד גם טכנולוגיות ומכשירים, נשאלת השאלה מהו שיעור המטופלים המאובחנים ביתר לחץ דם שמצבם מאוזן. **לפי הנתונים של ארגון הבריאות העולמי שהתמקדו בבני 30–79 שסבלו מיתר לחץ דם עולה ש-31% מבני 30–79 עם יתר לחץ דם בישראל בשנת 2024 היו מאוזנים, לעומת כ-23% בממוצע בעולם. מתוך המאובחנים בני 30–79, 45% היו מאוזנים, כלומר יותר ממחצית מהמאובחנים לא מאוזנים.** האיגוד לרפואת המשפחה הסביר את הקושי באיזון המטופלים ולדבריו לא מדובר בקושי באיזון בשל יעילות או זמינות הטיפולים, אלא בגורמים התנהגותיים של מטופלים כמו חוסר הקפדה על בטיפול התרופתי או בהמלצות לשינוי אורחות חיים.¹⁰⁶

כאמור בתוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה נכלל מדד באשר ללחץ דם המתייחס לתיעוד מדידת לחץ דם פעם אחת לפחות בחמש השנים האחרונות בקרב מטופלים בני 20–54 ופעם אחת בשנת המדד בקרב בני 55–74, **נשאלת השאלה האם זהו מדד האיכות היחיד שבו יש להתמקד בהקשר של לחץ דם, והאם נוסף על תיעוד ביצוע בדיקות מדידה יש צורך במדדי איכות הקשורים לטיפול ביתר לחץ דם? האיגוד לנפרולוגיה סבור שיש צורך בהטמעת מדדי איכות אפקטיביים שיבחנו את רמת האבחון, הטיפול והאיזון של יתר לחץ**

¹⁰² סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

¹⁰³ ההסתדרות הרפואית בישראל, [יתר לחץ דם בישראל: אבחנה, טיפול ואיזון. כולל ההנחיות העדכניות לאבחון וטיפול ביתר לחץ דם במבוגרים ובילדים – 2019](#), ינואר 2019.

¹⁰⁴ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

¹⁰⁵ משרד הבריאות, חוזר המנהל הכללי 2/2026, [הרחבת סל שירותי הבריאות לשנת 2026](#), 8 במרץ 2026, עמ' 1.

¹⁰⁶ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.

לפי הנתונים של ארגון הבריאות העולמי שהתמקדו בבני 30–79 שסבלו מיתר לחץ דם עולה ש-31% מבני 30–79 עם יתר לחץ דם בישראל בשנת 2024 היו מאוזנים, לעומת כ-23% בממוצע בעולם. מתוך המאובחנים בני 30–79, 45% היו מאוזנים, כלומר יותר ממחצית מהמאובחנים לא מאוזנים

האיגוד לרפואת המשפחה הסביר את הקושי באיזון המטופלים ולדבריו לא מדובר בקושי באיזון בשל יעילות או זמינות הטיפולים, אלא בגורמים התנהגותיים של מטופלים כמו חוסר הקפדה על בטיפול התרופתי או בהמלצות לשינוי אורחות חיים

בתוכנית הלאומית למדדי איכות ברפואת הקהילה נכלל מדד באשר ללחץ דם המתייחס לתיעוד מדידת לחץ דם פעם אחת לפחות בחמש השנים האחרונות בקרב בני 20-54 ופעם אחת בשנת המדד בקרב בני 55-74. האיגוד לנפרולוגיה סבור שיש צורך בהטמעת מדדי איכות אפקטיביים שיבחנו את רמת האבחון, הטיפול והאיזון של יתר לחץ דם

לפי נתוני הארגון לשנת 2024 בישראל 31% מבני 30-79 עם יתר לחץ דם בישראל בשנת 2024 היו מאוזנים, שיעור שאינו עומד ביעד ארגון הבריאות העולמי של לכל הפחות 50% מאוזנים

ד.ם.¹⁰⁷ נציין כי אחת מההמלצות של ארגון הבריאות העולמי בהתמודדות עם יתר לחץ דם היא לנטר מגמות ולהעריך התקדמות באיזון של יתר לחץ דם באמצעות חיזוק מערכות המידע במערכת הבריאות, בין השאר, הוא ממליץ לקבוע יעדים לאומיים מוגדרי-זמן לאיזון יתר לחץ דם תוך חתירה ליעד לפיו לכל הפחות 50% מהסובלים מיתר לחץ דם יהיו מאוזנים, ולבחון את ההתקדמות באופן שקוף.¹⁰⁸ נזכיר שלפי נתוני הארגון **לשנת 2024 בישראל 31% מבני 30-79 עם יתר לחץ דם בישראל בשנת 2024 היו מאוזנים, שיעור שאינו עומד ביעד ארגון הבריאות העולמי של לכל הפחות 50% מאוזנים.**

4.2 מרפאות לטיפול ביתר לחץ דם

במקרים של לחץ דם גבוה שניוני או לחץ דם עמיד לטיפול, קרי לחץ דם שלאחר הטיפול התרופתי שנקבע על ידי הרופא לא השיג את היעד הנדרש, יופנה המטופל למרפאה ייעודית לטיפול ביתר לחץ דם.¹⁰⁹

בתשובה על שאלת מרכז המחקר והמידע של הכנסת בדבר קיום מרפאות ייעודיות לטיפול ביתר לחץ דם, מספרן ומיקומן, מסר משרד הבריאות את רשימת **המרפאות בבתי החולים**. לפי הרשימה, בנובמבר 2025 מרפאות יתר לחץ דם היו רשומות ברישיונות של תשעה בתי החולים: מרכז רפואי צפון (פורייה) בטבריה, המשפחה הקדושה בנצרת, רמב"ם בחיפה, מאיר בכפר סבא, מרכז רפואי הרצליה בהרצליה, שיבא ברמת גן, הדסה הר הצופים בירושלים, אסותא באשדוד וסורוקה בבאר שבע.¹¹⁰

לוח 9. מספר המרפאות הייעודיות ליתר לחץ דם בבתי חולים בשנת 2025 ומספר תושבים במחוז בשנת 2023, לפי מחוז¹¹¹

מחוז	מספר מרפאות	אוכלוסייה בשנת 2023 (באלפים)
הצפון	2	1,557.60
תל אביב	2	1,474.40
הדרום	2	1,452.80
חיפה	1	1,133.70
המרכז	1	2,333.50
ירושלים	1	1,245.90

¹⁰⁷ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

¹⁰⁸ World Health organization, [Global report on hypertension 2025](#), September 23rd 2025.

¹⁰⁹ שירותי בריאות כללית, [לחץ דם גבוה ולחץ דם תקין](#), עדכון: 27 בינואר 2025.

¹¹⁰ סנדרה קרת, מנהלת תחום פריוקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

¹¹¹ שם; הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל 2024 – מספר 75, [לוח 2.15: אוכלוסיית הישראלים לפי מחוז, נפה ודת](#), 30 בדצמבר 2024, תוקן: 19 בינואר 2025.

לפי משרד הבריאות,
בנובמבר 2025
מרפאות יתר לחץ דם
היו רשומות
ברישינות של תשעה
בתי חולים

בידי משרד הבריאות
אין מידע על מרפאות
יתר לחץ דם
בקהילה. מתשובות
קופות החולים עולה
כי אין מרפאות
ייעודיות ללחץ דם
בקהילה

מהנתונים עולה כי **בשנת 2025 היו בישראל תשע מרפאות ייעודיות לטיפול ביתר לחץ דם בבתי חולים**. במחוז מרכז שבו מתגורר שיעור הכי גבוה של אוכלוסיית ישראל (מעל 2.3 מיליון תושבים) יש מרפאה אחת בלבד. ביתר המחוזות היחס בין תושבים למרפאות הוא בין כ-1.25 מיליון במחוז ירושלים לכ-726,000 תושבים למרפאה אחת במחוז הדרום. עם זאת, משרד הבריאות מסר כי ייתכן וקיימות מרפאות נוספות שטרם התקבל לגביהן עדכון במערכת, ומידע זה יועבר בהמשך.¹¹² אולם, עד למועד סיום כתיבת מסמך זה המידע לא הושלם.

בידי משרד הבריאות אין מידע על **מרפאות יתר לחץ דם בקהילה**,¹¹³ ולכן פנינו לארבע קופות החולים לקבלת מידע זה. מתשובות הקופות עולה כי אין מרפאות ייעודיות ללחץ דם בקהילה: **מכללית** נמסר כי בקופה אין מרפאות ייעודיות לטיפול ביתר לחץ דם, אך קיימות מרפאות נפרולוגיות בקהילה ובבתי החולים המספקות מענה מקצועי לרופאי הקהילה.¹¹⁴ מתשובת **מכבי** עולה כי הקופה אינה מפעילה מרפאות ייעודיות, ולדבריה, הטיפול ביתר לחץ דם ניתן על ידי רופאי המשפחה ובהתאם לצורך רפואי במסגרת ייעוץ מומחים רלוונטיים כגון נפרולוגים, פנימאים, קרדיולוגים ואחרים.¹¹⁵

מאוחדת לא השיבה על השאלה בדבר הפעלת מרפאות ייעודיות ליתר לחץ דם, אך מסרה כי הטיפול הבסיסי ביתר לחץ דם מתבצע אצל רופאי המשפחה, וכי בקופה יש רופאים בודדים שמוגדרים כיועצי יתר לחץ דם ונפרולוגים רבים שאליהם מטופלים מופנים בעת הצורך בייעוץ בתחום. עוד נמסר כי במאוחדת מוצע ייעוץ מקוון ליתר לחץ דם וייעוץ מכוון בנפרולוגיה שבאמצעותו אפשר לקבל מענה בנושא יתר לחץ דם, ומבוטחי הקופה מקבלים גם הפניה למכוני יתר לחץ דם בבתי חולים.¹¹⁶

מלאומית נמסר כי אין בקופת החולים מרפאות ייעודיות לטיפול ביתר לחץ דם, ובמקרים מורכבים המענה ניתן על ידי מומחים בנפרולוגיה או בבתי חולים ציבוריים.¹¹⁷

5. כוח אדם לטיפול ביתר לחץ דם

טיפול ביתר לחץ דם נעשה בעיקר על ידי רופאי משפחה, לצד פנימאים, קרדיולוגים ואנדוקרינולוגים, ובמקרים שלא הושג בהם איזון של יתר לחץ הדם של המטופל (למרות ניסיון טיפולי במשך שישה חודשים) עולה הצורך להפנותו למומחה בנפרולוגיה, המתמקד באבחון

¹¹² סנדרה קרת, מנהלת תחום פריוקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025. שם.

¹¹⁴ נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע וממונת חופש המידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 10 בדצמבר 2025.

¹¹⁵ רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025.

¹¹⁶ פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025.

¹¹⁷ מרכז רפואי שיבא תל השומר, **יתר לחץ דם**, כניסה: 16 בספטמבר 2025.

וטיפול במחלת כליות, או למומחה בקרדיולוגיה, באנדוקרינולוגיה או ברפואת משפחה שהשלים השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם.¹¹⁸

בישראל אין תעודת מומחה ביתר לחץ דם ומכיוון שיתר לחץ דם נמצא בצומת רב-תחומי בין נפרולוגיה, קרדיולוגיה, אנדוקרינולוגיה ורפואת משפחה ההתמחות במחלה זו נעשית במסגרת **השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם המוכרת על ידי המועצה המדעית בהסתדרות הרפואת בישראל**, ומטרתה לשלב רופאים אלה במרפאות ייעודיות בקהילה (רפואה שניונית) ובמרכזים רפואיים מתקדמים (רפואה שלישונית).¹¹⁹

כיום ישנם שבעה בתי חולים המוכרים על ידי המועצה המדעית לביצוע השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם (רמב"ם בחיפה, מאיר בכפר סבא, שיבא תל השומר ברמת גן, קפלן ברחובות, סוראסקי בתל אביב, הדסה בירושלים ואסותא באשדוד) ושתי קופות חולים (מכבי בקריית אונו וכללית בעפולה). להשתלמות זו יכולים לגשת בעלי תעודת מומחה באחד מהתחומים: רפואה פנימית, נפרולוגיה, אנדוקרינולוגיה, קרדיולוגיה או רפואת משפחה.¹²⁰ על-פי סילבוס ההשתלמות, ישנם שני מסלולים: מסלול בית חולים ומסלול קהילה. ההשתלמות במסלול בית החולים במשרה מלאה (כולל עבודת מרפאה ופעילות הוראתית ומחקרית) נמשכת שנה, ובמשרה חלקית שנתיים, והשתלמות במסלול קהילה היא במשרה חלקית במשך שנתיים במרפאת קהילה ליתר לחץ דם ובבית חולים, כאשר חלוקת הזמן השבועית תתחלק באופן שווה בין ביצוע מרפאת יתר לחץ דם בקהילה לבין ביצוע תקופה במרכז רפואי מאושר.¹²¹

על פי נתוני המועצה המדעית, **בנובמבר 2025 היו בישראל חמישה רופאים בוגרי השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם**, שניים מתוכם השתלמו בשנת 2017, ובכל אחת מהשנים 2022-2023 ו-2025 השתלם רופא אחד. בנוסף, נכון לנובמבר 2025 רופא אחד היה בשלבי ההשתלמות.¹²² יו"ר האיגוד לנפרולוגיה מסר לנו כי מספר בוגרי ההשתלמות ביתר לחץ דם בישראל אינו מספק, וציון כי מספר הרופאים הנדרשים תלוי בזמינות של נפרולוגים שגם הם יכולים לתת מענה ליתר לחץ דם בקהילה. לדבריו, בהערכה גסה, יש צורך בכ-40-50 נפרולוגים או רופאי לחץ דם נוספים בישראל.¹²³

בישראל אין תעודת מומחה ביתר לחץ דם ומכיוון שיתר לחץ דם נמצא בצומת רב-תחומי בין נפרולוגיה, קרדיולוגיה, אנדוקרינולוגיה ורפואת משפחה ההתמחות במחלה זו נעשית במסגרת השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם המוכרת על ידי המועצה המדעית בהסתדרות הרפואת בישראל

בנובמבר 2025 היו בישראל חמישה רופאים בוגרי השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם. בנוסף, נכון לנובמבר 2025 רופא אחד היה בשלבי ההשתלמות

¹¹⁸ שירותי בריאות כללית, [לחץ דם גבוה ולחץ דם תקין](#), עדכון: 27 בינואר 2025.

¹¹⁹ ההסתדרות הרפואית בישראל, [השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם – סילבוס](#), אוקטובר 2020.

¹²⁰ מור גל (יהושע), רכזת, המועצה המדעית, ההסתדרות הרפואית בישראל, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 27 בנובמבר 2025.

¹²¹ הסתדרות הרפואית בישראל, [השתלמות עמיתים ביתר לחץ דם – סילבוס](#), אוקטובר 2020.

¹²² מור גל (יהושע), רכזת, המועצה המדעית, ההסתדרות הרפואית בישראל, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 27 בנובמבר 2025.

¹²³ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 19 באפריל 2026.

ההגעה לרופא יתר לחץ דם היא רק במקרים שלא הושג בהם איזון של יתר לחץ דם ולא הושג בהם איזון של יתר לחץ הדם ולכן מרב הטיפול ביתר לחץ דם נעשה על-ידי רופאי משפחה

האיגוד לרפואת המשפחה העלה בפנינו כי רופאי המשפחה מתמודדים עם עומס משמעותי בטיפול ביתר לחץ דם, שכן לדבריו, טיפול ביתר לחץ דם, כמו במחלה כרונית אחרת, מצריך שיחות חוזרות עם מטופלים כדי לחזק את חשיבות ההתמדה בטיפול, ביצוע בדיקות והגעה למעקב, זאת לצד התאמת טיפול תרופתי ומינונים ובחינת השלכות הטיפול, פעולות שמחייבות חשיבה מקצועית ודורשות זמן רב – משאב שחסר במיוחד ברפואה הראשונית

כאמור, ההגעה לרופא יתר לחץ דם היא רק במקרים שלא הושג בהם איזון של יתר לחץ הדם ולכן מרב הטיפול ביתר לחץ דם נעשה על-ידי רופאי משפחה. שאלנו את משרד הבריאות האם ההכשרה הניתנת לרופאי המשפחה בטיפול ביתר לחץ דם הינה מספקת, אולם המשרד לא השיב לשאלה זו. האיגוד לנפרולוגיה סבור כי יש צורך בהכשרות ייעודיות לרופאי משפחה המטפלים במקרים רבים של יתר לחץ דם.¹²⁴

שאלה נוספת עוסקת בזמינות רופאי המשפחה לטיפול במחלה כרונית זו. האיגוד לרפואת המשפחה העלה בפנינו כי רופאי המשפחה מתמודדים עם עומס משמעותי בטיפול ביתר לחץ דם. לדברי האיגוד, טיפול ביתר לחץ דם, כמו במחלה כרונית אחרת, מצריך שיחות חוזרות עם מטופלים כדי לחזק את חשיבות ההתמדה בטיפול, ביצוע בדיקות והגעה למעקב – תהליך חינוכי מתמשך שאינו מסתיים בביקור אחד. לפי האיגוד, מאחר שהטיפול במחלה הינו דינמי ומשתנה בהתאם למצב המטופל, לעיתים יש צורך להחליף תרופה, להתאים מינונים ולבדוק את תפקוד האיברים כדי לוודא שהמחלה או הטיפול בה אינם גורמים נזק. מכאן שגם פעולות שנראות פשוטות, כגון חידוש מרשם, דורשות עיון בתיק, בדיקת תוצאות עדכניות ולעיתים זימון לביקור נוסף. בנוסף, התרחבות של התרופות מאפשרת התאמה מדויקת יותר של טיפול אישי, אך גם מחייבת השקעת זמן וחשיבה מקצועית כדי לבחור את הטיפול המתאים ביותר לכל מטופל. לפי האיגוד, פעולות אלה דורשות זמן רב – משאב שחסר במיוחד ברפואה הראשונית, וזאת לצד התמודדות עם בירוקרטיה שגוזלת זמן שניתן היה להקדיש לטיפול רפואי.¹²⁵

5.1 מומחים בנפרולוגיה

כאמור, יש מטופלים שנדרש להפנותם למומחה בנפרולוגיה המתמקד באבחון וטיפול במחלת כליות. רופא מומחה הוא רופא שלאחר קבלת הרישיון לעסוק ברפואה כללית המשיך להתמחות בתחום רפואה מסוים ועם השלמת כל הדרישות קיבל ממשרד הבריאות תעודת רופא מומחה בתחום הרפואה שבו התחמה.¹²⁶ נפרולוגיה היא התמחות על, כלומר ניתן להתמחות בה לאחר השלמת התמחות בסיס ברפואה פנימית.

ההתמחות בנפרולוגיה נעשית במסגרת אחד משלושה מסלולים: אחד מהם מיועד לבעלי תעודת מומחה ברפואה פנימית הנדרשים לבצע התמחות-על בת שנתיים וחצי בנפרולוגיה;¹²⁷ שני המסלולים האחרים (בעלי מבנה שונה) הנמשכים שש שנים כוללים שלוש שנות התמחות ברפואה פנימית, שנתיים וחצי של התמחות בנפרולוגיה וחצי שנה במדעי יסוד.¹²⁸

¹²⁴ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

¹²⁵ ד"ר יעל גילרמן, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת משפחה, שיחת טלפון, 6 בינואר 2026.

¹²⁶ פלורה קורן דבידוביץ', רוני בלנק, [מונחים בתחום הבריאות](#), עמ' 46, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 12 ביוני 2019.

¹²⁷ ההסתדרות הרפואית בישראל, [מקצועות התמחות וסילבוסים](#), כניסה: 4 בנובמבר 2025; ההסתדרות הרפואית בישראל, [התמחות](#)

[בנפרולוגיה – תוכנית ההתמחות](#), עדכון: מאי 2013.

¹²⁸ ההסתדרות הרפואית בישראל, [התמחות בנפרולוגיה – תוכנית ההתמחות](#), עדכון: מאי 2013.

לפי נתוני משרד הבריאות, בשנת 2024 היו בישראל 316 בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה, מהם 212 עד גיל 67, 129 כלומר כשליש מבעלי תעודות מומחה בתחום זה הם מעל גיל הפרישה. שיעור בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה עד גיל 67 בישראל היה 0.021 ל-1,000 נפש.¹³⁰ בנוסף, בשנה זו היו 71 בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה ילדים, 54 מהם עד גיל 67, כלומר רבע מהם מעל גיל פרישה.¹³¹

מתשובת משרד הבריאות לפנייתנו אי אפשר ללמוד האם קיים מחסור בנפרולוגים בישראל. מהמשרד נמסר כי מקצועות-העל, ובהם נפרולוגיה, אינם כלולים כיום בתהליך בחינת מקצועות הבסיס ברפואה, הנעשה כיום במשרד, שבעקבותיה ייקבעו יעדים לשיעור המומחים הרצוי במקצועות.¹³² בדוח הוועדה לתכנון כוח אדם רפואי וסיעודי בישראל שפורסם בשנת 2010 נקבע כי כדי לשמר את שיעור הרופאים בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה דאז (0.02 רופאים לכל 1,000 נפש) נדרשת תוספת שנתית של חמישה רופאים מומחים בתחום זה.¹³³ לפי נתוני משרד הבריאות, בשנים 2021–2024 נוספו בכל שנה בין שבעה ל-20 רופאים מומחים חדשים בנפרולוגיה,¹³⁴ ושיעור הרופאים בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה עד גיל 67 בישראל בשנת 2024 ל-1,000 נפש היה 0.02, כלומר נותר זהה לשיעור בשנת 2010. נציין כי בשנת 2024 התחילו התמחות בנפרולוגיה 14 רופאים, בשנת 2023 החלו 12 רופאים ובשנת 2022 – 16.¹³⁵ בשנה 2024 הונפקו 20 תעודות מומחה חדשות בנפרולוגיה וארבע תעודות בנפרולוגיה ילדים.¹³⁶

מהאיגוד לנפרולוגיה נמסר כי יש צורך במומחים נוספים בתחום נפרולוגיה וגם בתקנים נוספים לנפרולוגים, שכן כיום זמן המתנה לנפרולוג בבית חולים הוא חצי שנה ומעלה (במרכז הארץ – ארבעה-חמישה חודשים).¹³⁷ נציין כי מאוחדת מסרה לנו כי "זמינות התורים לנפרולוגים בקופה היא מיידית – כמה שבועות".¹³⁸ האיגוד לנפרולוגיה קורא להרחיב את שירות הנפרולוגים

בשנת 2024 היו בישראל 316 בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה, מהם 212 עד גיל 67, כלומר כשליש מבעלי תעודות מומחה בתחום זה הם מעל גיל הפרישה. בנוסף, בשנה זו היו 71 בעלי תעודת מומחה בנפרולוגיה ילדים, 54 מהם עד גיל 67, כלומר רבע מהם מעל גיל פרישה

מהאיגוד לנפרולוגיה נמסר כי יש צורך במומחים נוספים בתחום נפרולוגיה וגם בתקנים נוספים לנפרולוגים

¹²⁹ מרים אבורבה, מרכזת סטטיסטיקה בכירה, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 26 בנובמבר 2025.

¹³⁰ בסוף שנת 2024 נאמדה אוכלוסיית ישראל בכ-10.027 מיליון תושבים. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [אוכלוסיית ישראל בפתחה של שנת 2025](#), הודעת דוברות, 31 בדצמבר 2024.

¹³¹ מרים אבורבה, מרכזת סטטיסטיקה בכירה, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 26 בנובמבר 2025.

¹³² סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.
¹³³ משרד הבריאות, דו"ח הוועדה לתכנון כוח אדם רפואי וסיעודי בישראל, יוני 2010.

¹³⁴ משרד הבריאות, [כוח אדם במקצועות הבריאות 2021](#), נובמבר 2022, חשוון תשפ"ג; משרד הבריאות, [כוח אדם במקצועות הבריאות 2022](#), דצמבר 2023, כסלו תשפ"ד; משרד הבריאות, [כוח אדם במקצועות הבריאות 2023](#), נובמבר 2024, חשוון תשפ"ה; מרים אבורבה, מרכזת סטטיסטיקה בכירה, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 26 בנובמבר 2025.

¹³⁵ משרד הבריאות, [כוח אדם במקצועות הבריאות 2023](#), נובמבר 2024, חשוון תשפ"ה; מרים אבורבה, מרכזת סטטיסטיקה בכירה, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 26 בנובמבר 2025.

¹³⁶ מרים אבורבה, מרכזת סטטיסטיקה בכירה, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 26 בנובמבר 2025.

¹³⁷ פרופ' בניה רוזן-צבי, ו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

¹³⁸ פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 18 בנובמבר 2025.

בקהילה, לבחון הקמת מרפאות לחץ דם ייעודיות בקהילה וכן אפשרות של יעוץ מרופא לרופא בנושא לחץ דם. לדעת האיגוד, בבית חולים יש לנהל מקרים יוצאי דופן ומורכבים במיוחד.¹³⁹ כאמור כיום יש תשע מרפאות ייעודיות לטיפול ביתר לחץ דם בבתי חולים ואין מרפאות בקהילה.

משרד הבריאות מסר לנו כי המשרד מקדם התמחויות של רופאים בקהילה לצורך הרחבת השירותים הניתנים על ידם, ובתוך כך הרחבת התמחות על בנפרולוגיה והתמחות בכירורגיית כלי דם.¹⁴⁰ לפי דוח משרד הבריאות בנושא ביצוע מבחני התמיכה לקופות החולים לשנת 2024, במסגרת מבחן התמיכה לקופות החולים המממנות תקני התמחות חדשים, בשנת 2024 נתמכו 843 תקנים, מהם 395 תקני התמחות בסיס ו-16 תקני התמחות על. לשם כך הועברו לקופות החולים כספי תמיכה בסך 52.6 מיליון ש"ח, מתוך 60 מיליון ש"ח שהוקצו למבחן תמיכה זה. עם זאת, מהדוח לא ניתן ללמוד כמה מתקנים אלה היו לנפרולוגיה ולכירורגיית כלי דם.¹⁴¹

5.2 אחיות בוגרות קורס על-בסיסי בנפרולוגיה

בוגרי תואר ראשון מוכר באחיות המחזיקים ברישיון אחים ואחיות מוסמכים שמבקשים להעמיק את הידע והמיומנויות בטיפול בחולים עם מחלות כליה כרוניות ואקוטיות יכולים לעבור קורס על-בסיסי בנפרולוגיה. קורס זה מהווה חלק ממודולה משותפת הכוללת גם גריאטריה, אונקולוגיה וגסטרואנטרולוגיה, והוא משלב תכנים תיאורטיים וקליניים מתקדמים. הקורס העל-בסיסי מוצע בשני מסלולים: מסלול בן 390 שעות לימוד לבעלי ניסיון של שנה לפחות בתחום בהיקף של משרה מלאה בתחום המודיאליזה ומסלול בן 490 שעות לימוד למועמדים ללא ניסיון קליני בתחום המודיאליזה. ההשתלמות העל-בסיסית בנפרולוגיה נערכת בארבעה מרכזי הכשרה: בבלינסון בפתח תקווה, ברמב"ם בחיפה, בשיבא ברמת גן ובברזילי באשקלון.¹⁴²

בשנת 2023 היו בישראל 1,887 אחים ואחיות בוגרי קורס על בסיסי בנפרולוגיה, 86% מהם עד גיל 67 (0.165 ל-1,000 נפש). בשנת 2023 הונפקו 85 רישיונות חדשים לבוגרי קורס על בסיסי בנפרולוגיה.¹⁴³ עם זאת, אין בידינו מידע האם מספר זה מספק או שיש מחסור באחים ואחיות בוגרי קורס על בסיסי בנפרולוגיה בישראל וכן אין בידינו מידע כמה מאחים ואחיות אלה עוסקים

משרד הבריאות מסר לנו כי המשרד מקדם התמחויות של רופאים בקהילה לצורך הרחבת השירותים הניתנים על ידם, ובתוך כך הרחבת התמחות על בנפרולוגיה והתמחות בכירורגיית כלי דם

בשנת 2023 היו בישראל 1,887 אחים ואחיות בוגרי קורס על בסיסי בנפרולוגיה, 86% מהם עד גיל 67

מהאיגוד לנפרולוגיה נמסר כי הרוב המכריע של האחים והאחיות בנפרולוגיה עובדים בדיאליזה ולא נותנים מענה ליתר לחץ דם

¹³⁹ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025; תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 19 באפריל 2026.

¹⁴⁰ נפרולוגיה היא התמחות-על וכירורגיית כלי דם – התמחות בסיס. משרד המשפטים, רשומות, [ילקוט הפרסומים 8060](#), 2 בינואר 2019, עמ' 4852; סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בנובמבר 2025.

¹⁴¹ משרד הבריאות, [דו"ח מבחני תמיכה קופות חולים 2024](#), 18 בפברואר 2026.

¹⁴² משרד הבריאות, מינהל האחיות, [נפרולוגיה](#), כניסה: 7 בינואר 2026.

¹⁴³ משרד הבריאות, [כוח אדם במקצועות הבריאות 2023](#), נובמבר 2024.

ביתר לחץ דם. מהאיגוד לנפרולוגיה נמסר כי הרוב המכריע של האחים והאחיות בנפרולוגיה עובדים בדיאליזה ולא נותנים מענה ליתר לחץ דם.¹⁴⁴

על שאלתנו בדבר הצורך ביצירת מסלול אחים ואחיות המומחים בנפרולוגיה, כפי שיש בתחומים נוספים כגון בגסטרואנטרולוגיה, בנוירולוגיה, בסוכרת ועוד,¹⁴⁵ השיב האיגוד לנפרולוגיה כי בין האיגוד למשרד הבריאות מתקיימת עבודת מטה בשאלת הצורך באחים ואחיות המומחים בנפרולוגיה, אולם לדבריו עיקר תפקידם יהיה במכוני הדיאליזה ופחות במענה לחולי יתר לחץ דם.¹⁴⁶

¹⁴⁴ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 19 באפריל 2026.

¹⁴⁵ משרד הבריאות, מינהל האֶחִיות, **אחים ואחיות מומחים**, כניסה: 27 באפריל 2026.

¹⁴⁶ פרופ' בניה רוזן-צבי, יו"ר האיגוד הישראלי לנפרולוגיה ויתר לחץ דם, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 19 באפריל 2026.